

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Krotoszynie*

*Stan sanitarny
i sytuacja epidemiologiczna
powiatu krotoszyńskiego w roku 2023*

Krotoszyn – marzec 2024

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp	3
2. Oddział Nadzoru – Sekcja Higieny Komunalnej	4 - 18
3. Oddział Nadzoru – Sekcja Higieny Żywności i Żywienia	19 - 24
4. Oddział Nadzoru – Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy	25 – 33
5. Oddział Nadzoru – Sekcja Epidemiologii	34 - 43
6. Oddział Nadzoru – Stanowisko Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży	44 - 51
7. Oddział Nadzoru – Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	52 - 59
8. Stanowisko Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	60 – 66

Wstęp:

Powiat Krotoszyn obejmuje obszar 714,23 km², który zamieszkuje 77.274 mieszkańców.

Obejmuje on:

miasta i gminy: Krotoszyn, Koźmin Wlkp., Zduny, Kobylin

miasto: Sulmierzyce

gminę: Rozdrażew

W ubiegłym roku pracownicy PSSE w Krotoszynie przeprowadzili ogółem 2112 kontroli.

Wydano 281 decyzji merytorycznych oraz 195 decyzji płatniczych.

Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 2 700,00,-.

Oddział Nadzoru – Sekcja Higieny Komunalnej

I. OCENA JAKOŚCI WODY I URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH NA TERENIE POWIATU KROTOSZYŃSKIEGO

Ilość kontrolowanych urządzeń wodnych w 2023 roku, w stosunku do roku poprzedniego nie uległa zmianie. Ilość wodociągów w powiecie - 14 wodociągów.

Tabela 1 Charakterystyka wodociągów na terenie powiatu krotoszyńskiego w 2023r.

Gmina	Wodociąg	Średnia produkcja wody w m ³ na dobę/ liczba korzystających z ujęcia	Liczba studni głębinowych/ przedział głębokości studni w m	Stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych	Stwierdzone uchybienia sanitarno-techniczne
Krotoszyn	Krotoszyn	7008,6/ 30 850	12/ 66-93 m	dobry	brak
	Chwaliszew	1262,2/ 5604	3/ 53-62,3 m	dobry	brak
	Baszyny	581,9/ 2076	2/ 109,0 -111,5 m	dobry	brak
	Raciborów	613,6/ 1648	2/ 75,5 –106,5 m	dobry	brak
Koźmin Wlkp.	Koźmin Wlkp.	2473/ 12 800	4/ 277-302 m	dobry	brak
	Wałków	260/ 1100	3/ 14,5 – 202,2 m	dobry	brak
Kobylin	Łagiewniki	1643,66/7772	3/ 35– 42 m	dobry	brak
	Długołęka	442,93/ 1795	4/ 52 – 66 m	dostateczny	Zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian, sufitów w pomieszczeniach: socjalno-biurowym, WC dla pracownika, pomieszczeniu z agregatem prądotwórczym, rozdzielni prądu oraz stanu stolarski okiennej w pomieszczeniu socjalno-biurowym, WC dla pracownika, z agregatem prądotwórczym.

Zduny	Bestwin	500/ 1526	2/ 36 – 120 m	dobry	brak
	Konarzew	300/ 1090	2/ 84- 85 m	dobry	brak
Sulmierzyce	Sulmierzyce	345,2 /3000	2/ 36 – 46 m	dobry	brak
Rozdrażew	Rozdrażew	410/ 1950	2/ 19 – 21 m	dostateczny	Brak pomieszczenia sanitarnego dla konserwatora wodociągu.
	Dąbrowa	652,5/ 2850	3/ 18,5 – 33 m	dobry	brak
	Dzielice	139,8/ 750	2/ 28 – 31 m	dobry	brak

W 2023 roku stan jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu krotoszyńskiego nie budził zastrzeżeń. Długotrwałe zanieczyszczenia wody wystąpiły jedynie w wodociągu Dzielice – gmina Rozdrażew. W okresie pomiędzy kwietniem, a październikiem 2023 roku w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągu Dzielice wykryto ponadnormatywne wartości manganu, które usunięto wykonując działania naprawcze związane z czyszczeniem i płukaniem filtrów. Pozostałe przekroczenia mikrobiologiczne i fizykochemiczne były krótkotrwałe i usuwane na bieżąco. Wśród przekroczeń mikrobiologicznych najczęściej stwierdzono obecność bakterii grupy Coli, wśród przekroczeń fizykochemicznych najczęściej występowała ponadnormatywna wartość mętności wody i przekroczenie dopuszczalnej wartości parametrów mangan i glin.

Przekroczenia następujących parametrów stwierdzono:

- bakterie grupy Coli w wodociągach Dąbrowa, Łagiewniki, Wałków, Krotoszyn, Bestwin (dziewięciokrotne przekroczenie)
- enterokoki kałowe w wodociągach Dąbrowa, Wałków (dwukrotne przekroczenie),
- ogólna liczba mikroorganizmów w wodociągu Dąbrowa (jednokrotne przekroczenie),
- mętność ogólna w wodociągu Krotoszyn, Wałków (trzykrotne przekroczenie)
- twardość ogólna w wodociągu Wałków,
- siarczan w wodociągu Wałków,
- glin w wodociągu Koźmin Wielkopolski (czterokrotne przekroczenie)
- mangan w wodociągu Dzielice, (sześciokrotne przekroczenie)
- żelazo w wodociągu Konarzew, (jednokrotne przekroczenie)
- arsen w wodociągu Konarzew, (jednokrotne przekroczenie)

W przypadku przekroczeń mikrobiologicznych wykonano niezbędne działania naprawcze polegające na zwiększeniu dawkowania podchlorynu sodu, w przypadku przekroczeń fizykochemicznych wykonano płukanie sieci wodociągowych.

System uzdatniania wody w powiecie krotoszyńskim w znaczący sposób opiera się na dezynfekcji wody podchlorynem sodu, filtrowaniu wody, odmanganianiu i odżelazianiu. W wodociągach Koźmin Wielkopolski i Bestwin w proces uzdatniania wody dodatkowo stosuje się siarczan glinu w celu koagulacji zanieczyszczeń związkami organicznymi.

W roku 2023 pobrano w ramach kontroli urzędowej 122 próbek fizyko-chemicznych oraz 155 próbek mikrobiologicznych. W ramach kontroli wewnętrznej – przeprowadzonej przez właścicieli wodociągów pobrano 146 prób fizyko-chemicznych i 141 prób bakteriologicznych. Personel obsługujący stacje uzdatniania wody jest odpowiednio

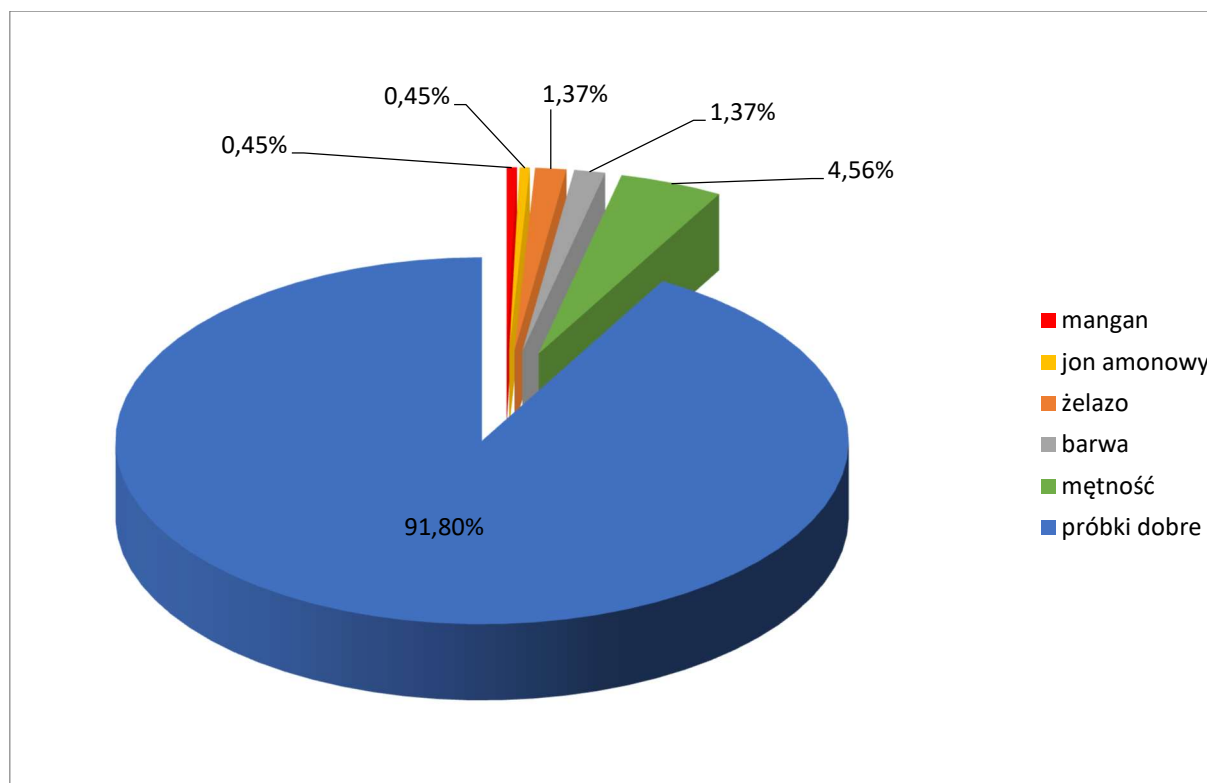
wyszkolony i postępuje wg procedur określonych na wypadek awarii i sytuacji zagrożenia stanu jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Tabela 2 Liczba pobranych próbek fizyko – chemicznych wody na terenie powiatu krotoszyńskiego w latach 2022 - 2023

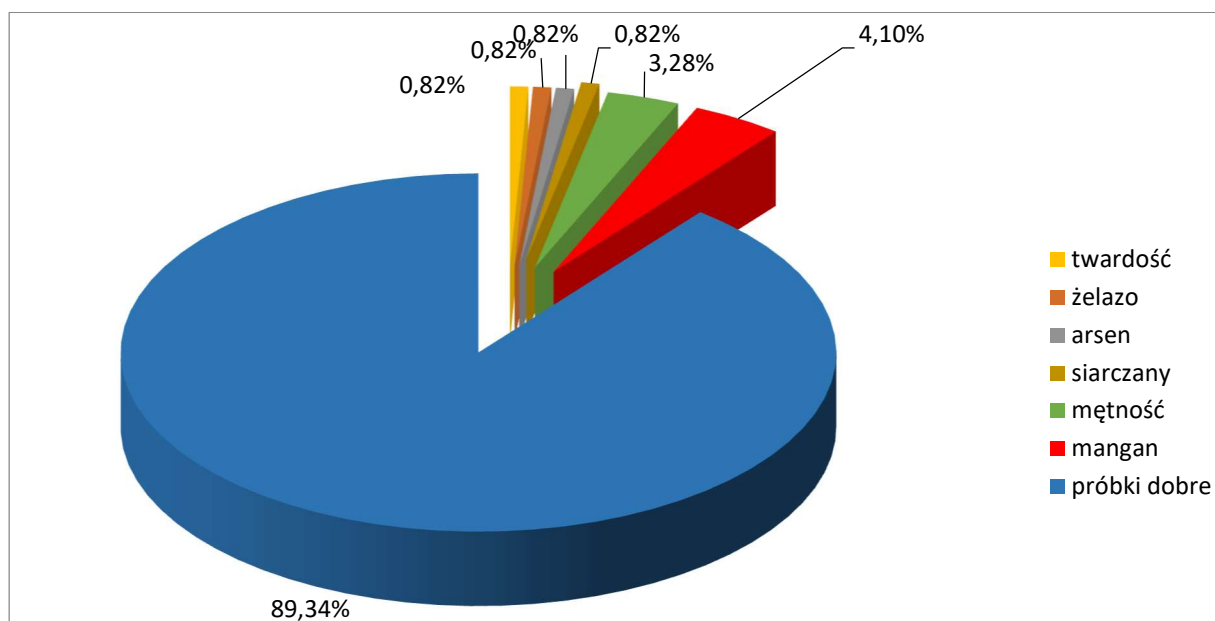
Lata	Liczba próbek fizyko-chemicznych (ogółem)	Liczba próbek fizyko-chemicznych kwestionowanych	% próbek kwestionowanych fizykochemicznie
2022	122	10	8,20%
2023	122	13	10,66%

Udział procentowy poszczególnych parametrów z przekroczeniami fizykochemicznymi w latach 2022-2023 przedstawia wykres 1 i 2

Wykres 1 Rodzaje przekroczeń fizykochemicznych w roku 2022

Wykres 2 Rodzaje przekroczeń fizykochemicznych w roku 2023

Przekroczenia poziomu mętności, żelaza, mętności, twardości, siarczanów, arsenu, manganu w wodzie najczęściej były spowodowane pracami na stacjach uzdatniania wody i sieciach wodociągowych i z wyjątkiem przekroczenia parametru mangan miały charakter krótkotrwały.

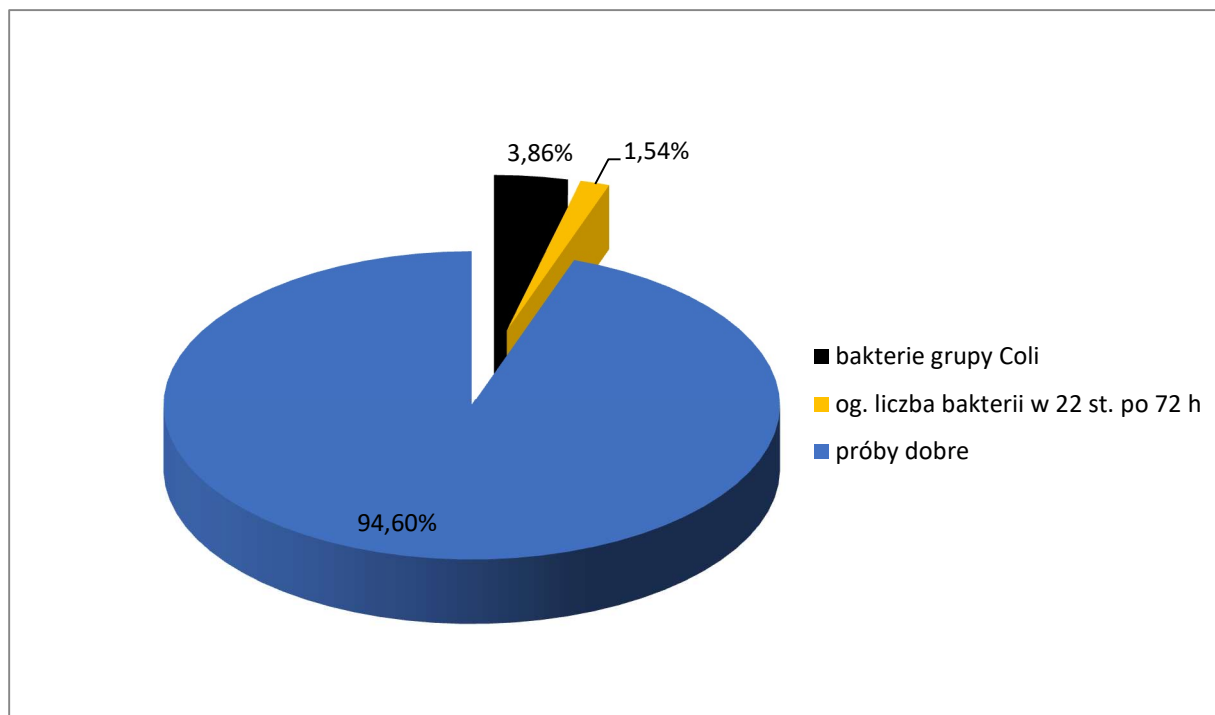
W tabeli 3 przedstawiono zestawienie pobranych próbek mikrobiologicznych w latach 2022-2023

Tabela 3 Liczba pobranych próbek mikrobiologicznych wody na terenie powiatu krotoszyńskiego w latach 2022 - 2023

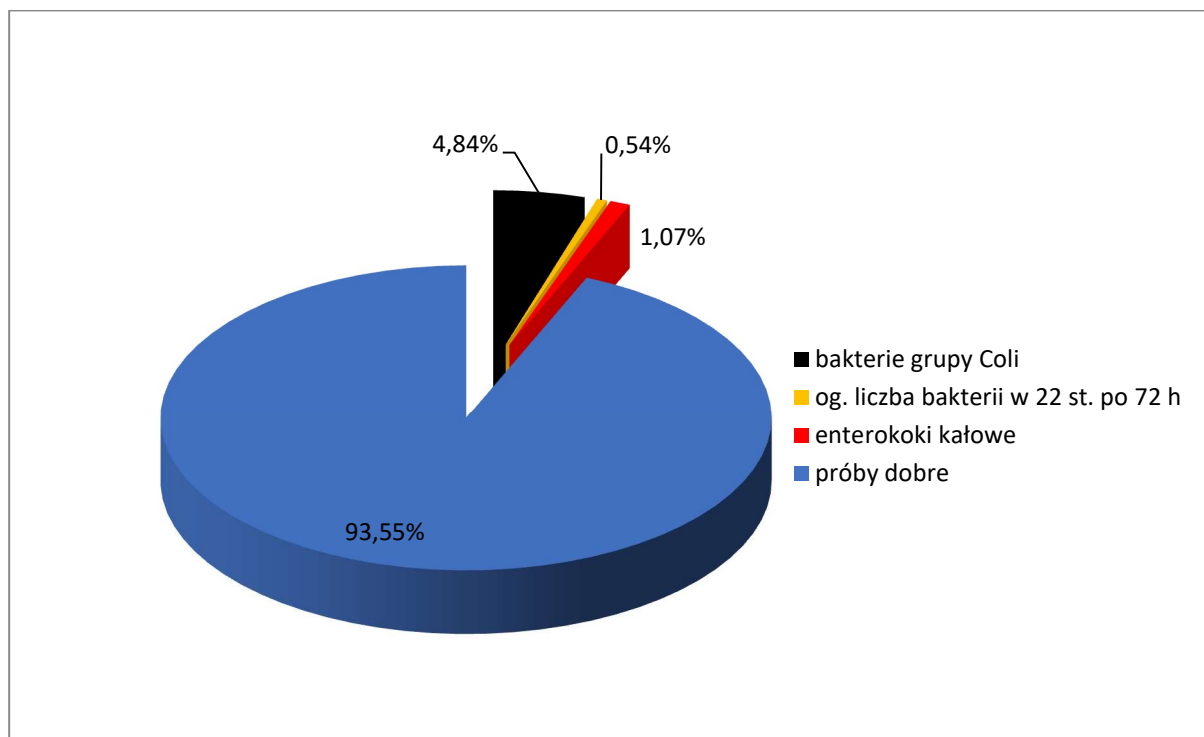
Lata	Liczba próbek mikrobiologicznych (ogółem)	Liczba próbek mikrobiologicznych kwestionowanych	Procent próbek kwestionowanych mikrobiologicznie
2022	129	7	5,4%
2023	155	10	6,45%

Udział procentowy poszczególnych parametrów z przekroczeniami mikrobiologicznymi w latach 2022-2023 przedstawia wykres 3 i 4

Wykres 3 Rodzaje przekroczeń mikrobiologicznych w roku 2022

Wykres 4 Rodzaje przekroczeń mikrobiologicznych w roku 2023

Przekroczenia mikrobiologiczne najczęściej były spowodowane awariami i pracami na sieciach wodociągowych. Przekroczenia miały charakter krótkotrwały – zostały usunięte w wyniku chlorowania wody i płukania sieci,

II. STAN SANITARNO - TECHNICZNY PLACÓWEK LECZNICTWA ZAMKNIĘTEGO I LECZNICTWA OTWARTEGO 2023 r.

LECZNICTWO ZAMKNIĘTE w 2023 r.

1. Szpital Powiatowy Krotoszyn, SPZOZ Krotoszyn ul. Młyńska 2

Do Szpitala Powiatowego w Krotoszynie należą:

- budynek szpitala w Krotoszynie przy ul. Mickiewicza 21
- budynek szpitala w Krotoszynie przy ul. W. Bolewskiego 4-8 (zamknięty)
- budynek szpitala w Koźminie Wlkp. przy ul. Stęszewskiego 9-10
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, Zakład Opieki Paliatywnej w Krotoszynie przy ul. W. Bolewskiego 14
- Oddział Onkologii Klinicznej w Krotoszynie przy ul. W. Bolewskiego 4-8
- Stacja dializ w Krotoszynie ul. W. Bolewskiego 4-8

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie przeprowadził kontrolę bieżącego stanu sanitarno-technicznego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krotoszynie przy ul. Mickiewicza 21, skontrolowano: oddział ortopedyczny, oddział wewnętrzny, oddział chirurgiczny, blok operacyjny, centralną sterylizatornię, pomieszczenie pro morte, magazyn brudnej i czystej bielizny, szatnie dla personelu, dział techniczny, magazyn odpadów medycznych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które są w trakcie realizacji.

Pro morte - brak gładkich powierzchni wózków do przewozu zwłok-ubytki farby zmywalnej.

Odpady komunalne - 3 kontenery umieszczone na nieutwardzonej powierzchni przy budynku szpitala.

Blok operacyjny - zły stan sanitarno-techniczny ścian w bloku operacyjnym- ściany przybrudzone o niezachowanej gładkiej powierzchni- ubytki farby zmywalnej oraz zły stan techniczny wózka do transportu bielizny w bloku operacyjnym- ubytki farby zmywalnej.

Centralna Sterylizatornia - zły stan sanitarno-techniczny ścian w centralnej sterylizatorni - ściany przybrudzone o niezachowanej gładkiej powierzchni- ubytki farby zmywalnej.

Oddział wewnętrzny - brak dostępności gabinetu diagnostyczno-zabiegowego w oddziale wewnętrznym.

W wyniku wykonania generalnego remontu w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej na oddziale wewnętrznym oraz chirurgicznym stan sanitarno-techniczny powyższych oddziałów uległ znacznej poprawie – wyremontowane oddziały spełniają wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Na chwilę obecną Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Zakład Opieki Paliatywnej nie został przeniesiony do nowej lokalizacji budynku szpitala przy ul. Bolewskiego 4-8 w Krotoszynie. Według informacji Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krotoszynie zostały pozyskane środki na remont tego budynku tak aby Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Zakład Opieki Paliatywnej mogły być przeniesione do nowej lokalizacji. Po przeniesieniu oddziały będą miały dostęp do rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę.

Niedostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia są dwa obiekty Zakład Opiekuńczo Leczniczy, Zakład Opieki Paliatywnej Krotoszyn ul. Bolewskiego 14 oraz Budynek Szpitala (Oddział Rehabilitacyjny) Koźmin Wlkp. ul. Stęszewskiego 9-10 – brak rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę.

Z informacji uzyskanych od Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krotoszynie, zapewnienie rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę w Koźminie Wlkp. jest na etapie pozyskiwania środków na ten cel.

W wyniku przeprowadzonej rekontroli sprawdzającej w dniu 07.02.2024 r. nr protokołu kontroli ON-HK.9020.429.2022 stwierdzono wykonanie części zaleceń - zapewniono gładką powierzchnię wózków do przewozu zwłok oraz dobry stan techniczny wózka do transportu bielizny w bloku operacyjnym. Pozostałe zalecenia termin usunięcia 30.06.2024r.

LECZNICTWO OTWARTE w 2023 r.

- Liczba obiektów (przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria):
- NZOZ - 42 obiektów działających w 23 jednostkach organizacyjnych w tym:**
 - 3 obiekty - NZOZ Pielęgniarskie**
 - 17 obiektów NZOZ Higieny Szkolnej działających w 3 jednostkach organizacyjnych**
 - 22 obiekty – NZOZ przychodnie**
- Medyczne Laboratoria Diagnostyczne: 1
- Zakłady Rehabilitacji Leczniczej: 1
- Inne zakłady opieki zdrowotnej: 3
- Liczba indywidualnych praktyk lekarskich ogółem: 54
 - w tym indywidualnych praktyk lekarzy dentystów: 29
- Liczba indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich ogółem: 28
 - w tym indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów: 2
- Liczba grupowych praktyk Lekarskich ogółem: 1
 - w tym grupowych praktyk lekarzy dentystów: 1
- Liczba indywidualnych praktyk pielęgniarek: 24 w tym: 10 obiektów to gabinety profilaktyki - działające w 4 jednostkach organizacyjnych.
- Liczba grupowych praktyk pielęgniarek i położnych: 5
- Liczba innych obiektów świadczących usługi medyczne: 26
 - w tym: 4 gabinetów protetyki stomatologicznej, 22 gabinetów rehabilitacji,
- Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli ogółem: 121: w tym 96 HK, 25 E,
- Liczba wydanych decyzji: 1 (rachunkowe)
- Liczba nałożonych mandatów: 0
- Liczba postanowień o nałożeniu grzywny (na sumę): 0
- Liczba pism w trybie art. 30 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej: 0

Działalność kontrolną w placówkach lecznictwa otwartego obrazuje tabela nr 4

Tabela 4 Działalność kontrolna w placówkach lecznictwa otwartego w 2023 r.

Rodzaj placówki lecznictwa otwartego	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	Ze złym stanem sanitarnym
Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjnie świadczenia zdrowotne (przychodnie, poradnie, laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej i gabinety protetyki, gabinety rehabilitacji)	73	41	0
Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe (lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych)	112	54	0
Ogółem	185	95	0

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie obiekty na terenie powiatu zaopatrywane są w wodę z wodociągów sieciowych publicznych. W 2023 r. jakość wody we wszystkich 14 wodociągach sieciowych oceniono dobrze. Awaryjnych ujęć wody brak. Wszystkie placówki posiadają wystarczającą ilość zimnej i ciepłej wody.

Gospodarka bielizną i pralnictwo

W placówkach używana jest bielizna jednorazowego użytku (prześcieradła i ręczniki), parawany są zmywalne lub prane z odzieżą ochronną w pralniach z barierą higieniczną. Podpisane są umowy z pralniami „ALMA” Stęszew ul. Poznańska 4a, Firmą Usługowo – Handlową „MEDIJ” sp. z o.o. ul. Kobylińska 12, 63-830 Pępowo, pralnią „LAGUNA” Łukasz Kaczmarek Krotoszyn, ul. 23 Stycznia 2. W placówkach nie posiadających podpisanych umów na pranie odzieży ochronnej odzież prana jest w wydzielonych pralkach lub używana jest odzież jednorazowego użytku. Wydzielone są pomieszczenia lub miejsca do gromadzenia czystej i brudnej bielizny

Odpady komunalne

Odpady komunalne gromadzone są na terenie obiektów w pojemnikach wyłożonych workami foliowymi. Odpady stałe gromadzone są w kontenerach lub pojemnikach umieszczonych w boksach lub na utwardzonym podłożu. Kontenery i pojemniki są systematycznie opróżniane przez wyspecjalizowane firmy.

Odpady niebezpieczne

Kontrolowane obiekty posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania z odpadami medycznymi. Wytwarzają odpady medyczne o kodzie 180103. Rodzaj wytwarzanych odpadów jest zgodny ze złożonymi informacjami o gospodarowaniu odpadami lub zatwierdzonymi programami gospodarki odpadami i zezwoleniami na wytwarzanie odpadów. Na stanowiskach pracy odpady gromadzone są w workach foliowych koloru czerwonego, narzędzia ostre gromadzone w sztywnych pojemnikach bez możliwości ich otwarcia po napełnieniu. Odpady medyczne zakaźne na stanowiskach pracy gromadzone są nie dłużej niż 72 h, pojemniki z odpadami napełniane są do 2/3 wysokości.

Czas gromadzenia odpadów na stanowiskach pracy jest prawidłowy.

Odpady magazynowane są w urządzeniach chłodniczych, przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Urządzenia chłodnicze są wyposażone w termometry i zapewniają temperaturę do 10° C, temperatura w nich jest monitorowana. Czas magazynowania odpadów nie jest dłuższy niż 30 dni. Urządzenia, w których magazynowane są odpady znajdują się w pomieszczeniach z łatwo zmywalnymi i umożliwiającymi dezynfekcję ścianami i podłogami. Pomieszczenia są zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

Z placówek wytwarzających odpady medyczne, odpady odbierane są przez wyspecjalizowane zakłady: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „JAGODA” w Kunowie, Miejski Zakład Oczyszczania Miasta w Ostrowie Wlkp., Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „EPAK” w Kaliszu. Transport odpadów odbywa się odpowiednio przystosowanymi środkami transportu, które zapewniają zakłady odbierające odpady do utylizacji. Firmy odbierające odpady do utylizacji posiadają zezwolenia na transport wydane przez starostów powiatowych.

Gospodarka ściekowa

Ścieki z placówek, które znajdują się na terenie miast odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Ścieki z obiektów zlokalizowanych na terenach wiejskich gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych lub odprowadzane do kanalizacji sanitarnej.

Bieżąca czystość i dezynfekcja

Utrzymaniem bieżącej czystości w obiektach lecznictwa otwartego zajmuje się personel placówek. Część placówek zatrudnia specjalistyczne firmy sprzątające. Obiekty posiadają wydzielone pomieszczenia lub miejsca do przechowywania sprzętu czystościowego. Sprzęt czystościowy jest właściwie posegregowany i opisany zgodnie ze strefami mikrobiologicznymi w obiektach. Czystość bieżąca powierzchni zachowana. Dezynfekcja powierzchni przeprowadzana prawidłowo, stosowane zarejestrowane środki dezynfekcyjne. Personel placówek zaopatrzonej jest w środki ochrony osobistej w ilościach wystarczających.

Sterylizacja

W gabinetach zabiegowych w których są stosowane są narzędzia wielokrotnego użycia dezynfekcja, suszenie, pakietowanie i sterylizacja narzędzi prowadzona jest w gabinetach lub w pomieszczeniach dekontaminacji. Jeden raz w miesiącu prowadzona jest kontrola biologiczna autoklawów (spora A). Narzędzia pakietowane są w torebki lub rękawy papierowo-foliowe. Wskaźniki chemiczne wkładane są w pakiety z narzędziami oraz na półki autoklawu podczas cyklu sterylizacji. Każdy pakiet oznakowany jest datą sterylizacji, datą ważności oraz numerem cyklu sterylizacji. Podczas kontroli nie stwierdzano artykułów sterylnych z przekroczonym terminem ważności. Narzędzia po sterylizacji przechowywane są w gabinetach lekarskich na wydzielonych półkach szafek. Na bieżąco prowadzone są rejestry sterylizacji oraz dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użycia. Wyniki kontroli biologicznej oraz chemicznej znajdują się w dokumentacji. Stężone preparaty dezynfekcyjne przechowywane są zgodnie z zaleceniami producenta.

Stan sanitarno - techniczny

Stan sanitarno – techniczny, funkcjonalność i wyposażenie większości obiektów oceniono dobrze. Ściany i sufity pomieszczeń gładkie i czyste. W gabinetach diagnostyczno-zabiegowych przy umywalkach ściany pokryte są materiałami trwałymi, gładkimi odpornymi na działanie środków myjących i dezynfekcyjnych. Stan techniczny armatury sanitarnej dobry. Podłogi pomieszczeń placówek gładkie i łatwo zmywalne podobnie jak powierzchnie mebli, sprzętów i wyposażenia. Funkcjonalność obiektów prawidłowa. Poradnie dziecięce nie łączą się z innymi poradniami, mają osobne poczekalnie dla dzieci chorych i zdrowych z węzłami sanitarnymi dla pacjentów oraz punktami rejestracji uniemożliwiającymi kontaktowanie się dzieci chorych i zdrowych. Placówki posiadające gabinety badań ginekologicznych i urologicznych mają połączenie z kabiną higieny osobistej prawidłowo wyposażoną (umywalka, bidet, miska ustępowa). W poradniach lekarza rodzinnego są wspólne poczekalnie dla dorosłych, dzieci chorych i dzieci zdrowych ale wprowadzony jest rozdział czasowy przyjęć dzieci zdrowych od pozostałych pacjentów.

W placówkach opracowane i wdrożone są wymagane procedury postępowania.

W 2023 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach.

Gabinety Profilaktyki Szkolnej

- Liczba gabinetów ogółem: 27 w tym:
- działających w ramach 3 NZOZ - 17 gabinetów (13 w miastach i 4 na wsi)
- działających w ramach indywidualnych praktyk pielęgniarek i higienistek szkolnych - 10 gabinetów (4 w miastach i 6 na wsi)
- Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem: 6
- Liczba wydanych decyzji: 0
- Liczba nałożonych mandatów (na sumę): 0/0
- Liczba postanowień o nałożeniu grzywny (na sumę): 0
- Liczba pism w trybie art. 30 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej: 0

Stan sanitarno – techniczny

Stan sanitarno – techniczny obiektów oceniono dobrze. Ściany i sufity pomieszczeń gładkie i czyste. W gabinetach przy umywalkach ściany pokryte są materiałami trwałymi, gładkimi i odpornymi na działanie środków myjących i dezynfekcyjnych. Stanowiska do mycia rąk wyposażone w dozowniki do mydła płynnego, środka dezynfekcyjnego do rąk oraz zasobniki z ręcznikami jednorazowego użytku. Podłogi pomieszczeń placówek gładkie i łatwo zmywalne podobnie jak powierzchnie mebli, sprzętów i wyposażenia. W placówkach opracowane i wdrożone są wymagane procedury postępowania.

Bieżąca czystość i utrzymanie porządku

Utrzymaniem bieżącej czystości w obiektach zajmuje się personel placówek szkolnych lub personel gabinetów profilaktyki szkolnej. Obiekty posiadają wydzielone pomieszczenia lub miejsca do przechowywania sprzętu czystościowego. W większości obiektów sprzęt czystościowy przechowywany jest w pomieszczeniach gospodarczych placówek szkolnych. Sprzęt czystościowy do sprzątania gabinetów jest wydzielony, właściwie posegregowany i opisany. Czystość bieżąca powierzchni - zachowana. Dezynfekcja powierzchni i rąk przeprowadzana prawidłowo, stosowane zarejestrowane środki dezynfekcyjne.

Personel placówek zaopatrzone jest w środki ochrony osobistej w wystarczających ilościach.

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie placówki zaopatrywane są w wodę z wodociągów sieciowych publicznych. W 2023 r. jakość wody w 14 wodociągach oceniono dobrze, awaryjnych ujęć wody brak. We wszystkich obiektach ilość zimnej i ciepłej wody jest wystarczająca.

Postępowanie z odpadami medycznymi

Placówki nie wytwarzają niebezpiecznych odpadów medycznych. 17 z nich działających w ramach 3 NZOZ, oraz 10 obiektów prowadzący działalność w ramach indywidualnej praktyki, mają podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych zakaźnych z Miejskim Zakładem Oczyszczania Miasta w Ostrowie Wlkp., w razie ich wytworzenia. Gabinety te zaopatrzone są w czerwone worki foliowe oraz sztywne pojemniki do gromadzenia odpadów medycznych na stanowiskach pracy a także urządzenia chłodnicze do ich magazynowania w wyznaczonych gabinetach.

Odpady stałe gromadzone są w gabinetach w zamykanych pojemnikach zaopatrzonych w worki foliowe. Stamtąd usuwane do kontenerów lub pojemników umieszczonych w boksach lub na utwardzonym podłożu (na terenie placówek szkolnych).

Gospodarka bielizną i pralnictwo

W gabinetach profilaktyki szkolnej – używana jest bielizna i odzież ochronna jednorazowego użytku.

W obiektach tych nie stwierdzono nieprawidłowości, obiekty zostały ocenione pozytywnie.

III. STAN SANITARNO-TECHNICZNY OBIEKTÓW KOMUNALNYCH

Dom pomocy społecznej.

Liczba obiektów w ewidencji : 2

a) **Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zduny - Zduny**
ul. Mickiewicza 21.

b) **Dom Pomocy Społecznej w Baszkowie - Baszków 112**

Istniejące na terenie powiatu krotoszyńskiego domy pomocy społecznej zaopatrywane są w wodę z wodociągów sieciowych, jakość wody dobra. Nieczystości płynne w Domu Pomocy Społecznej w Zdunach odprowadzane do kanalizacji, w Domu Pomocy Społecznej w Baszkowie do zbiorników bezodpływowych. Odpady komunalne gromadzone w kontenerach, zlokalizowanych na utwardzonym terenie, odpady odbierane przez Firmę EKO w Kaliszu. Odpady niebezpiecznie właściwe przechowywane, odbierane przez Miejski Zakład Oczyszczania ul. Staroprzygodzka 123 w Ostrowie Wlkp.

Bieżący stan techniczny placówek dostateczny. Bieżący stan sanitarny dobry, utrzymaniem czystości zajmuje się personel obiektów. Dezynfekcja powierzchni prowadzona prawidłowo, dobór środków dezynfekcyjnych właściwy.

Ustępy publiczne

Liczba ustępów publicznych – 6 .

Istniejące ustępy publiczne – ustęp publiczny Krotoszyn Rynek, ustęp publiczny ul. Kobylińska Krotoszyn, ustęp publiczny Krotoszyn Park (obiekt zamknięty), ustęp publiczny w Koźminie Wlkp., ustęp publiczny w Zdunach oraz ustęp publiczny w Sulmierzycach oceniono pozytywnie. Bieżący stan sanitarno-techniczny jest dobry. Powierzchnie ścian, posadzek gładkie, łatwo zmywalne. Dezynfekcja powierzchni prowadzona prawidłowo.

Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych: ustęp publiczny Krotoszyn Rynek, ustęp publiczny Krotoszyn ul. Kobylińska, ustęp publiczny Koźmin ul. Zamkowa, ustęp publiczny Zduny, ustęp publiczny Sulmierzyce.

Pływalnie

Liczba pływalni krytych ogółem: **1** Liczba pływalni odkrytych: **3**

- Kryta Pływalnia „WODNIK” Krotoszyn ul. Mahle 4 - Bieżący stan sanitarny w roku 2023r. nie budził zastrzeżeń. Zalecenia z kontroli dotyczące stanu sanitarno-technicznego były usuwane na bieżąco.

Jakość wody budziła zastrzeżenia w okresie drugiej połowy 2023 r. W listopadzie 2023r. stwierdzono przekroczenia parametru Legionella sp. w natryskach w szatni męskiej i damskiej. W związku z wysokim skażeniem sieci wody ciepłej w okresie od 8 do 15 listopada 2023r. zamknięto obiekt Krytej Pływalni „Wodnik” dla korzystających z kąpeli. Decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie nr ON-HK.9020.470.2023 z dnia 15 listopada 2023r. ponownie udostępniono obiekt dla osób korzystających z kąpeli. W grudniu 2023r. jakość wody budziła zastrzeżenia pod kątem parametrów ogólna liczba mikroorganizmów w wodzie w 36° po 48 h, mętność, azotany,

utleniałość. Prowadzono działania naprawcze, doprowadzono jakość wody do stanu spełniającego wymagania w miesiącu styczniu 2024r.

Zalecenia z kontroli dotyczące stanu sanitarno-technicznego były usuwane na bieżąco.

- Pływalnie odkryte w Krotoszynie, Koźminie Wlkp. i Zdunach. W 2023r. skontrolowano pływalnie w Krotoszynie i Koźminie Wielkopolskim, Zdunach. – Kwestionowano bieżący stan sanitarno-techniczny Pływalni odkrytej w Krotoszynie w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian w pomieszczeniach filtrowni, chlorowni, szatni męskiej, w zakresie stanu powierzchni sufitu w pomieszczeniu biurowym. Wydano decyzję administracyjną dotyczącą stanu sanitarno-technicznego z terminem usunięcia nieprawidłowości do 31.05.2024r. Stan sanitarno-techniczny Pływalni w Koźminie Wielkopolskim i w Zdunach nie budzi zastrzeżeń. Przed sezonem letnim 2023 zakończono modernizację zaplecza sanitarno-szatniowego przy Pływalni odkrytej w Zdunach.

Jakość mikrobiologiczna wody w sezonie letnim 2023 zgodna z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022r. poz. 1230). We wszystkich pływalniach odkrytych problemem jest utrzymanie właściwego poziomu parametrów fizyko-chemicznych tj. chloroform, mętność, trihalometany, chloroform.

Kąpielisko/ miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

Liczba kąpielisk w sezonie letnim 2023: 0

Liczba miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli w sezonie letnim 2023: 1

- **Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli na zbiorniku wodnym Jezioro Odrzykowskie w Krotoszynie – Bieżący stan sanitarno-techniczny i jakość wody nie budziły zastrzeżeń. Jakość mikrobiologiczna wody w sezonie letnim 2023 zgodna z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz.U. 2019 poz. 255). Obiekt wyposażony w niezbędną infrastrukturę techniczną: szatnie, ustępy, natryski oraz w środki medyczne i właściwe oznakowania terenu kąpieliska. Podczas sezonu letniego 2023 zapewniono nadzór ratowników.**

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej.

Stan sanitarno – techniczny istniejących zakładów oceniono pozytywnie.

Noclegownia

Obiekt zaopatrywany w wodę z wodociągu publicznego, jakość wody dobra. Nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji, odpady komunalne gromadzone w kontenerze. Obiekt posiada umowę na odbiór odpadów z właściwą firmą. Bieżący stan sanitarno-techniczny obiektu dostateczny. W noclegowni znajdują się 2 pomieszczenia mieszkalne (9 miejsc noclegowych) oraz 1 pomieszczenie higieniczno-sanitarne. Zaopatrzenie w środki czystościowe i dezynfekcyjne wystarczające. Bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych szafach. Bielizna brudna pakowana w worki płócienne i odwożona do pralni „Laguna”, ul. 23-Stycznia w Krotoszynie.

Hotele

Liczba obiektów w ewidencji - 6.

Istniejące hotele zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych. Nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji, wyjątek stanowi Hotel „Wawrzyniak” w Perzycach gm. Zduny gdzie nieczystości płynne odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego. Odpady stałe gromadzone w kontenerach, hotele posiadają umowy na odbiór odpadów z właściwymi firmami. Bieżący stan sanitarno-techniczny istniejących hoteli oceniono jako dobry.

Tereny rekreacyjne

Istnieje 50 placów zabaw, w tym 33 w miastach i 17 na terenach wiejskich. Skontrolowano 5 placów zabaw i oceniono je pozytywnie. Bieżący stan sanitarno - techniczny dobry.

Cmentarze

Na terenie powiatu znajduje się 25 cmentarzy, w tym 8 w miastach i 17 na terenach wiejskich. W 2023r. skontrolowano 6 cmentarzy w mieście, 4 cmentarze na terenach wiejskich. Skontrolowane cmentarze oceniono pozytywnie pod względem sanitarno – technicznym.

W ewidencji znajduje się 8 zakładów pogrzebowych. Skontrolowano 6 obiektów. Wszystkie zajmują się przewozem zwłok. Skontrolowano 8 środków transportu zwłok. Wszystkie odpowiadają wymaganiom, posiadają właściwe wyposażenie i przestrzegają zasad mycia, dezynfekcji i wyposażenia. 3 zakłady posiadają możliwość przechowywania zwłok – chłodnie. Warunki odpowiadają wymaganiom.

Domy przedpogrzebowe

Liczba obiektów w ewidencji w miastach – 3 i na terenach wiejskich - 0.

Skontrolowano 3 domy przedpogrzebowe, których stan sanitarno - techniczny oceniono jako dobry

Prowadzony był nadzór sanitarny nad ekshumacjami zwłok. W 2023 r. nadzorowano przeprowadzenie 57 ekshumacji, wydano 9 postanowień o sprowadzeniu zwłok z zagranicy, 5 decyzji zezwalających na wywóz zwłok za granicę.

Dworzec PKP

Na terenie powiatu znajduje się jeden dworzec PKP, w znacznym stopniu zdekapitalizowany, spełniający minimalne wymagania.

Inne obiekty użyteczności publicznej.

Na terenie powiatu w ewidencji na dzień 31.12.2023r. znajduje się 91 innych obiektów użyteczności publicznej, w tym w miastach 60 i 31 - na terenach wiejskich. Skontrolowano 41 obiektów. Na koniec 2023r. stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów - dobry.

Na terenie powiatu krotoszyńskiego znajduje się jedno miejsca pobytu uchodźców z Ukrainy:

- Najem długoterminowy Mariola, Roman Sadowski ul. Wiejska 2 Krotoszyn – dla uchodźców przeznaczono 84 miejsca.

W 2023r. przeprowadzono 5 kontroli obiektu, bieżący stan sanitarno-techniczny oceniono jako dostateczny.

Środki transportu.

Skontrolowano pięć środków komunikacji miejskiej. W przypadku jednego ze środków transportu wydano zalecenia dotyczące naprawy zniszczonej tapicerki. Zalecenia wykonano w terminie do 31.01.2024r.

Utrzymanie czystości ulic, placów, parków i innych miejsc publicznych w mieście.

Nieprawidłowy jest sposób gromadzenia odpadków w publicznych koszach i innych pojemnikach na terenie miasta. **Zaleca się stosowanie worków na śmieci, które należy umieszczać w pojemnikach.**

Brak lub zbyt mała ilość koszy zauważono na ulicach oddalonych od centrum miasta. Kosze w odpowiednich ilościach zlokalizowane są jedynie na niektórych ulicach w ścisłym centrum miasta. Ich brak powoduje zanieczyszczanie ulic.

Oddział Nadzoru – Sekcja Higieny Żywności i Żywienia

I. Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywnościowo-żywnościowych

W 2023 roku w ewidencji obiektów powiatu krotoszyńskiego znajdowało się 2260 zakładów żywnościowo-żywnościowych, w tym:

- 511 obiektów produkcji żywności (w tym 447 producentów pierwotnych),
- 387 obiektów obrotu żywnością,
- 170 obiektów żywienia zbiorowego otwartego,
- 93 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 5 zakładów usług cateringowych,
- 1071 środków transportu żywności,
- 23 wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W nadzorowanych obiektach skontrolowano łącznie 285 podmiotów, w tym 223 obiekty stacjonarne i 62 środki transportu przeznaczone do przewozu żywności.

Ocenie stanu sanitarnego na podstawie arkuszy oceny poddano 117 obiektów stacjonarnych.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej według jednolitych obowiązujących procedur urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie kryteriów higienicznych. Wymagania prawa żywnościowego określają, iż przedsiębiorcy branży spożywczej są zobowiązani do zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, poprzez stosowanie zasad dobrej praktyki higienicznej(GHP), dobrej praktyki produkcyjnej(GMP) oraz wdrożenie i utrzymanie kontroli wewnętrznej w zakładach w oparciu o zasady systemu HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points -Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli).

Zgodnie z zarządzeniem Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 13 grudnia 2019 roku aktualnie obowiązują procedury i instrukcje z formularzami kontroli żywności. Do oceny stanu sanitarnego zakładów wykorzystywane są arkusze oceny stanu sanitarno-higienicznego, na podstawie których dokonuje się oceny poziomu ryzyka występującego w zakładzie i ustala częstotliwość kontroli.

W obiektach nadzorowanych przez Sekcję Higieny Żywności i Żywienia przeprowadzono łącznie 514 kontroli, w tym 452 w obiektach stacjonarnych i 62 w środkach transportu.

W roku 2023 przeprowadzono 53 kontrole interwencyjne. W związku z powiadomieniami zgłaszanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF (system ostrzegania o niebezpiecznej żywności) wykonano 38 kontroli interwencyjnych. Pozostałe kontrole przeprowadzono z uwagi na anonimowe skargi klientów. Dotyczyły one m.in. znajdujących się w obrocie środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, a także złych warunków higienicznych obiektu oraz zgłoszenia uciążliwych zapachów wydobywających się z przyczepy gastronomicznej.

W ramach prowadzonego nadzoru nad zakładami i obiektami małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego w okresie letnim w 2023 roku przeprowadzono łącznie 26 kontroli (kontrole weekendowe), głównie w ogródkach gastronomicznych oraz lokalach żywienia zbiorowego otwartego. Podczas czynności kontrolnych sprawdzany był m.in. stan sanitarny obiektu, prawidłowość przechowywania środków spożywczych wymagających i niewymagających chłodzenia, stan urządzeń i sprzętu wykorzystywanego w obiekcie, zachowanie procedur związanych z zapewnieniem łańcucha chłodniczego, aktualność orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników.

W kontrolowanym okresie letnim od 17.06.2023 roku do 30.09.2023 roku na terenie powiatu krotoszyńskiego w 1 obiekcie małej gastronomii stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie wydał decyzję zarządzającą z terminem wykonania stwierdzonych uchybień do 31.12.2023r.

Działalność administracyjno-represyjną z podziałem na poszczególne grupy obiektów przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Działalność administracyjno-represyjna Sekcji Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Krotoszynie w 2023 r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów	Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba wydanych decyzji płatniczych	Liczba i kwota nałożonych mandatów karnych	Liczba obiektów wysokiego ryzyka
			w tym zakazu wprowadzenia produktu do obrotu			
Obiekty produkcji, żywności (np. wytwórnie lodów, piekarnie, ciastkarnie, producenci pierwotni)	511	30	7	5	0/0 zł	22
			0			
Obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, hurtownie, targowiska)	387	299	53	45	3/1200 zł	2
			4			
Obiekty żywienia zbiorowego (restauracje, zakłady małej gastronomii, stołówki, bufety w zakładach pracy, szkołach, przedszkolach, szpitalach, internatach itp.)	263	109	56	22	2/1000 zł	6
			0			
Zakłady usług cateringowych	5	3	0	0	0/0 zł	0
			0			
Środki transportu Żywności	1071	62	67	0	0/0 zł	0
Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	23	11	3	0	0/0 zł	0
			0			
RAZEM	2260	514	186 / 4	72	5/2200 zł	30

II. Jakość zdrowotna środków spożywczych

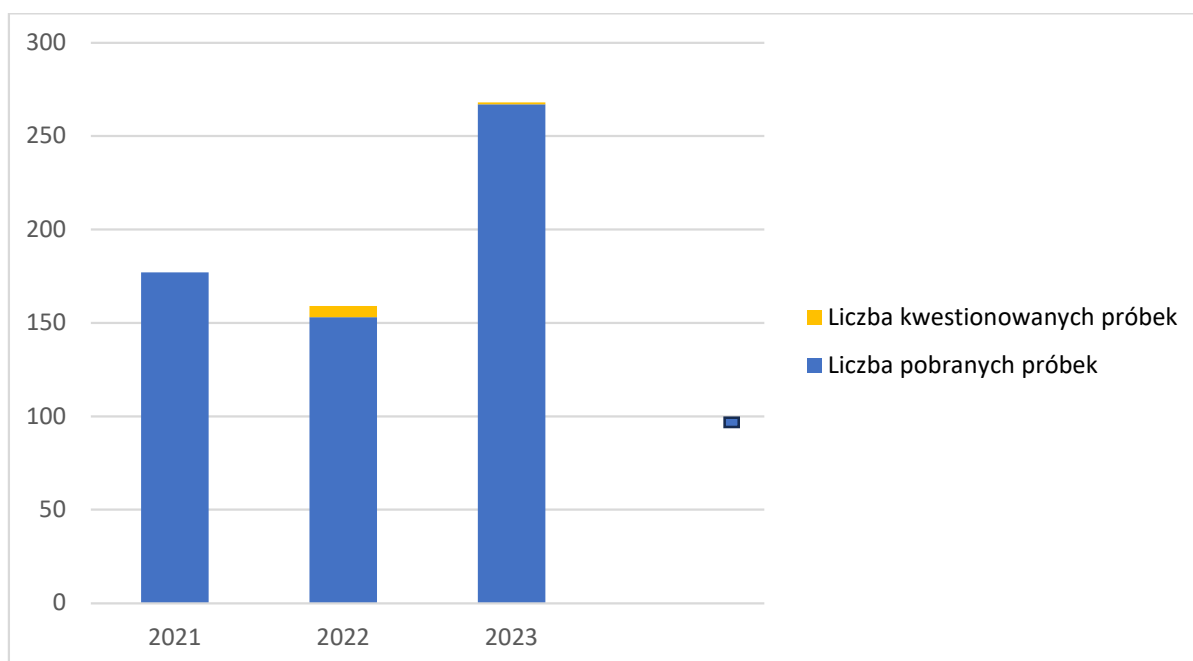
W Sekcji Higieny Żywności i Żywienia w 2023 r. pobrano łącznie 260 próbek środków spożywczych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu oraz 7 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Zgodnie z planem pobrano 231 próbek, w tym 155 próbek żywności do badań mikrobiologicznych oraz 76 próbek w kierunku badań chemicznych.

Poza planem pobrano 36 próbek żywności w kierunku badań mikrobiologicznych (5 próbek- wyroby ciastkarskie z kremem niepoddany obróbce cieplnej, 5 próbek suszonych ziół, 25 próbek suszonych ziół w ramach kontroli granicznej) oraz w kierunku najwyższych dopuszczalnych pozostałości pestycydów (1 próbka suszonych ziół w związku z otrzymanym powiadomieniem RASSF).

Wynik laboratoryjny 1 pobranej próbki w 2023 roku wykazał nieprawidłowości. Kwestionowana była 1 próbka ziół suszonych. Ww. produkt pobrano w związku z otrzymanym powiadomieniem w systemie RASFF, a który to produkt znajdował się na stanie magazynowym przedsiębiorstwa znajdującego się na terenie powiatu krotoszyńskiego.

Rys. 1. Liczba pobranych i zakwestionowanych próbek w latach 2021-2023

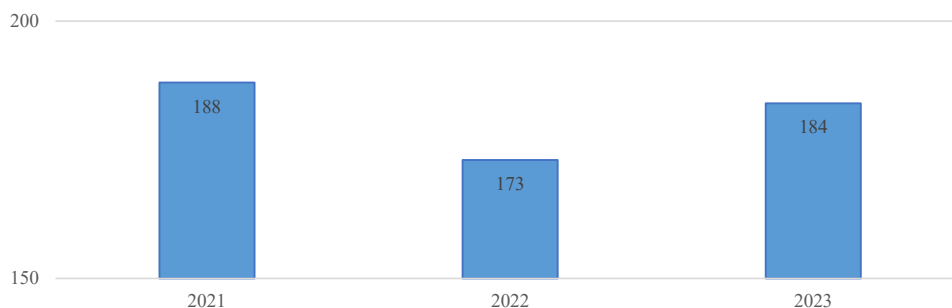
W roku 2023 w porównaniu z 2022 rokiem odnotowano 1 kwestionowaną próbkę żywności, co stanowiło 0,37% wyników kwestionowanych w odniesieniu do 267 próbek pobranych ogółem. W 2022 roku zakwestionowano 6 próbek żywności, co wówczas stanowiło 3,9% wyników nieprawidłowych w odniesieniu do 153 wszystkich pobranych próbek. Natomiast w 2021 roku wszystkie pobrane próby spełniały wymagania jakości zdrowotnej.

W roku 2023 prowadzono również czynności kontrolne w związku z importem środków spożywczych (przyprawy, bakalie, herbaty, suszone owoce, wyroby cukiernicze oraz materiały

i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością) oraz eksportem suplementów diety przez podmioty prowadzące działalność na terenie powiatu krotoszyńskiego.

Wydano 169 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy, oraz 15 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych dla eksportowanych suplementów diety.

Rys. 2. Liczba wydanych świadectw w latach 2021-2023

W roku 2023 w porównaniu z latami 2021-2022 średnia liczba wydanych świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych oscylowała na podobnym poziomie.

III. Podsumowanie

W 2023 r. wykonano kontrole planowane, kontrole w związku z rozpoczęciem działalności nowych obiektów, kontrole interwencyjne, kontrole graniczne oraz kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń wynikających z decyzji merytorycznych. Priorytetowo traktowano działania związane z powiadomieniami w systemie RASFF. Najwięcej kontroli przeprowadzano w obiektach obrotu żywnością. W przypadku stwierdzanych uchybień nakładano mandaty karne oraz wydawano decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarnego, zobowiązujące głównie do doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian i sufitów.

W porównaniu z rokiem poprzednim tj. 2022 zmniejszyła się liczba wydanych decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-higienicznego oraz nałożonych mandatów karnych. Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych obiektów w 2023 roku uległ znacznej poprawie.

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie wydał 258 decyzji administracyjnych, w tym decyzje mające na celu poprawę stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz decyzje płatnicze w przypadku stwierdzenia uchybień. Ponadto wydano 2 decyzje zakazujące wprowadzenia do obrotu środka spożywczego i 2 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu i nakazujące wycofania z obrotu z uwagi na stwierdzenie zanieczyszczeń mikrobiologicznych i chemicznych.

Zgodnie z założonym planem kontroli na 2023 rok wykonano 86 % wszystkich kontroli. Niewykonanie planowanych kontroli spowodowane było m.in. zamknięciem obiektu lub jego całkowitą likwidacją.

Duży udział przeprowadzonych kontroli stanowiły kontrole graniczne, dotyczące importowanych środków spożywczych tj. przyprawy, herbaty, bakalie przez podmiot zajmujący się magazynowaniem i konfekcjonowaniem środków spożywczych oraz kontrole dotyczące eksportowanych suplementów diety przez podmiot zajmujący się ich produkcją. Łącznie w tym zakresie przeprowadzono 117 kontroli.

Ponadto w trakcie trwania sezonu letniego przeprowadzono dodatkowe kontrole weekendowe mające na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa żywności i stanu higienicznego obiektów gastronomicznych.

W porównaniu do roku poprzedniego w 2023 roku znacząco spadła liczba przeprowadzonych czynności kontrolnych środków transportu przeznaczonych do przewożenia środków spożywczych wymagających i niewymagających chłodzenia. Zmniejszona liczba skontrolowanych i zatwierdzonych środków transportu spowodowana była głównie przez mniejszą liczbę złożonych wniosków o wpis i zatwierdzenie przez DINO Polska S.A., która w Krotoszynie ma główną siedzibę.

W roku 2023 kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną na podstawie zawartego w dniu 15 listopada 2018 r. Porozumienia ramowego pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Krotoszynie i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Krotoszynie, w ramach którego przeprowadzano kontrole obiektów będących pod wspólnym nadzorem.

W roku 2023 przeprowadzono 4 kontrole z przedstawicielami Powiatowego Lekarza Weterynarii w Krotoszynie. Ponadto dokonywano kontroli targowiska miejskiego, gdzie sprzedawane są produkty pochodzenia zwierzęcego.

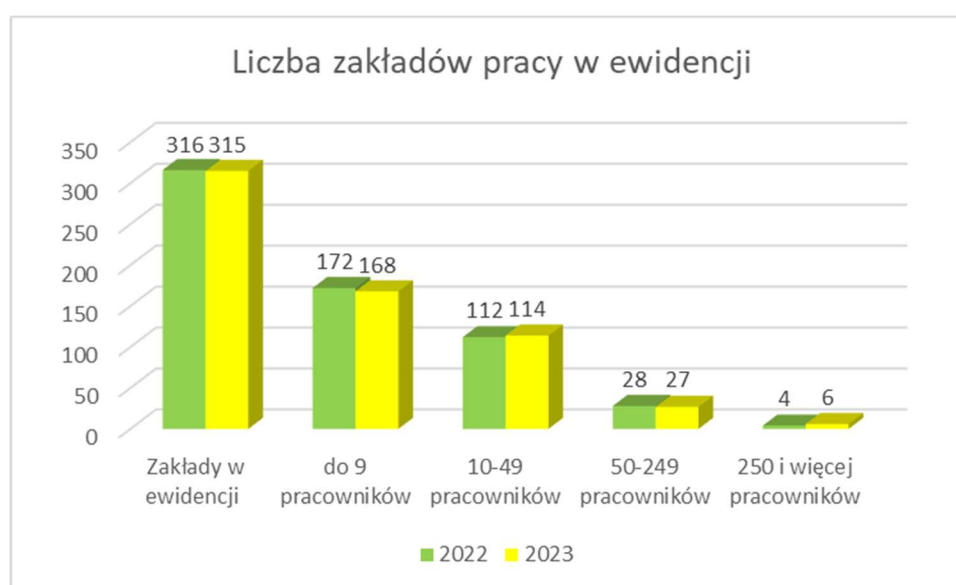
W ramach nadzoru nad produkcją pochodzenia roślinnego skontrolowano dwa podmioty zajmujące się produkcją pierwotną (gospodarstwo ogrodnicze oraz gospodarstwo rolne). Kontrole odbyły się wspólnie z przedstawicielem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz przedstawicielem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Żadna z inspekcji nie odnotowała nieprawidłowości podczas prowadzonych czynności kontrolnych. Ogółem w powiecie krotoszyńskim na dzień 31 grudnia 2023 zarejestrowano 447 gospodarstw, prowadzących tego typu działalność.

Oddział Nadzoru – Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Pracy

1. Działalność kontrolna w ramach nadzoru sanitarnego

W ewidencji Oddziału Nadzoru Stanowiska Pracy ds. Higieny Pracy, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krotoszynie w 2023 roku znajdowało się 315 zakładów (w 2022 roku 316 zakładów), w których łącznie zatrudnionych było 11 187 pracowników. Największą liczbę wszystkich zewidencjonowanych obiektów stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 9 pracowników – 168 obiektów, co stanowiło 53,3% ogółu obiektów, co przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Liczba obiektów według ilości zatrudnionych pracowników w latach 2022-2023

2. Kontrole w ramach bieżącego stanu sanitarnego

Nadzorem sanitarnym objęto 27,3% zewidencjonowanych obiektów (w 2022 roku – 25,9%). W 2023 roku zaplanowano do kontroli 75 obiektów z czego kontrole przeprowadzono w 73 obiektach, co stanowi 97% zaplanowanych do kontroli zakładów pracy.

Ogółem w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 104 kontrole sanitarne w 87 zakładach. W skontrolowanych zakładach pracy zatrudnionych było 8001 osób.

Przeprowadzono szczegółowe kontrole warunków pracy oraz narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych przy obróbce metalu i w przemyśle drzewnym. W trakcie kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przez pracodawców przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy, stan sanitarny pomieszczeń i zaplecza higieniczno-sanitarnego, wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz posiadanie przez pracodawcę wymaganej dokumentacji, jak i wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej.

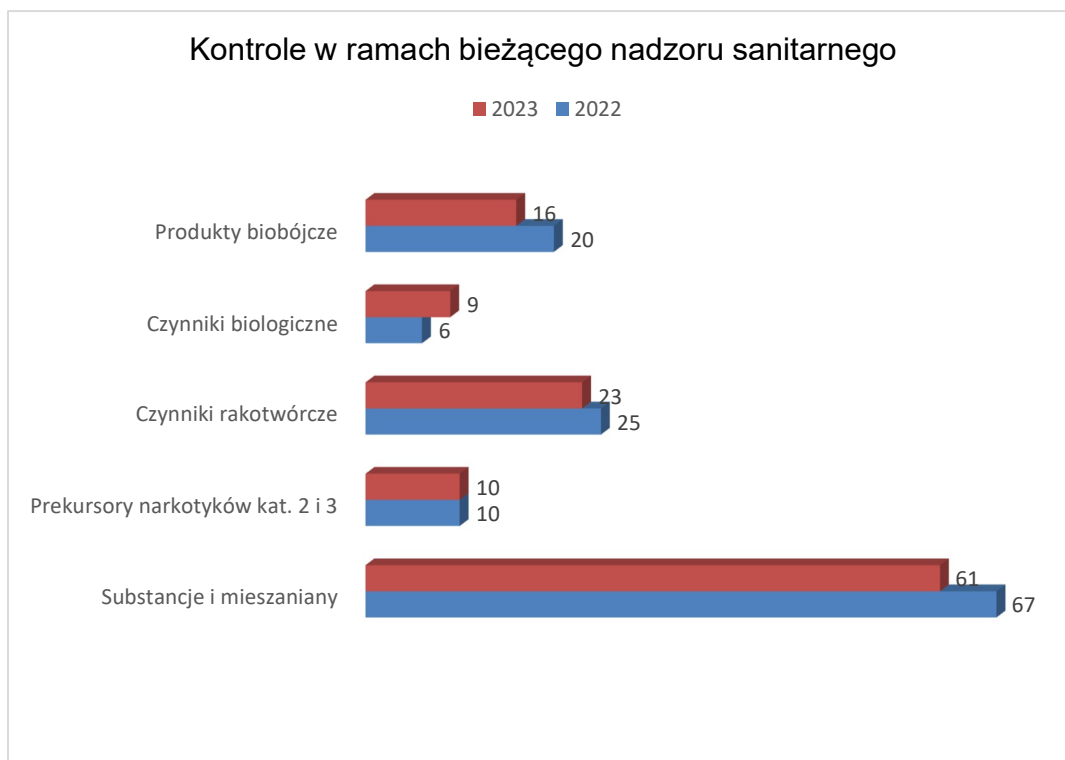
Nadzorem objęto wprowadzane do obrotu produkty biobójcze oraz wyroby poddane działaniu produktów biobójczych. Egzekwowano przepisy dotyczące substancji chemicznych

ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów, produktów kosmetycznych, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Prowadzono stały monitoring stron i aukcji internetowych w celu nadzorowania wprowadzanych tą drogą do obrotu chemikaliów (substancji i mieszanin chemicznych, produktów biobójczych, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3).

W ramach realizacji projektu REF-11 Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy, kontrolowało karty charakterystyki produktów, które od 01.01.2023 roku powinny być zgodne z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2020/878 z dnia 18 czerwca 2020 roku zmieniające załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy wypełniło kwestionariusz do projektu podczas kontroli u producenta środków myjących i czyszczących.

W minionym roku podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej kontroli przeprowadzono w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, co obrazuje wykres 2.

Wykres 2. Liczba kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w latach 2022-2023

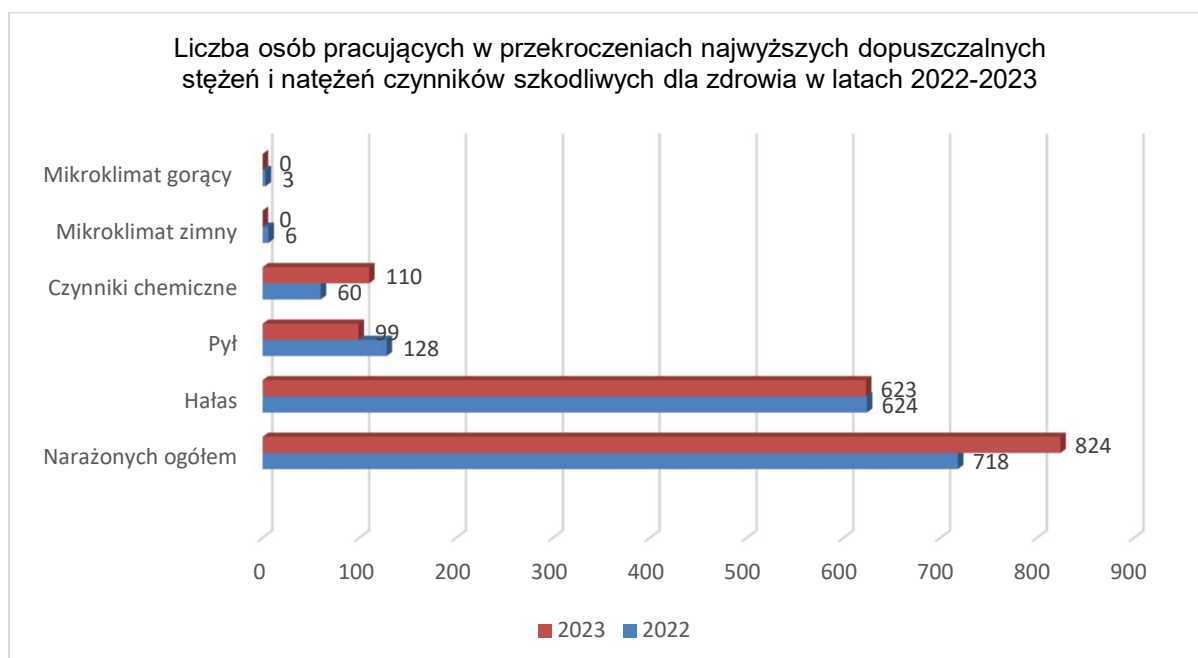
Oceniono również przygotowanie pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

3. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W 2023 roku skontrolowano 86 z 93 zakładów będących w ewidencji Oddziału Nadzoru Stanowiska Pracy ds. Higieny Pracy, w których stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia.

W warunkach przekroczenia normatywów higienicznych, pracowało ogółem 824 osób (w 2022 roku - 718 osób). Byli to pracownicy zatrudnieni w przemyśle drzewnym, metalowym i spożywczym. Podobnie jak w latach poprzednich największa grupa pracowników narażonych była na ponadnormatywny hałas (75,6% ogółu narażonych), jak również czynniki chemiczne (13,3% ogółu narażonych), co przedstawia wykres 3. Na działanie kilku czynników szkodliwych jednocześnie ekspozowanych było wielu pracowników, w szczególności na hałas i pył lub pył i czynniki chemiczne.

Wykres 3. Pracownicy zatrudnieni w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2022-2023

W związku z przekroczeniami poziomu stężeń i natężeń czynników szkodliwych przedsiębiorcy podejmowali różnego rodzaju rozwiązania techniczne oraz organizacyjne w celu ich ograniczenia.

Działania te polegały najczęściej na instalowaniu nowych systemów ochrony zbiorowej takiej jak wentylacje miejscowe lub modernizacja istniejących systemów, stosowano urządzenia filtrowentylacyjne mobilne jako jedno z rozwiązań wentylacji miejscowej na ruchomych stanowiskach spawalniczych, dokonywano hermetyzacji procesów technologicznych oraz wymieniano park maszynowy.

W przypadku gdy uniknięcie lub wyeliminowanie narażenia nie było możliwe za pomocą środków techniczno-organizacyjnych, przedsiębiorcy zapewniali pracownikom atestowane i odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej. Zobowiązywano również pracodawców do przeprowadzania regularnych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy.

4. Postępowanie administracyjne

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie wydał 9 decyzji administracyjnych (w 2022 roku 9 decyzji), w tym 7 decyzji dotyczących poprawy warunków pracy, zawierających 27 nakazów, 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych oraz 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu produktu biobójczego.

Nieprawidłowości stwierdzono w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy. Ponadto nie prowadzono rejestru badań i pomiarów oraz nie wpisywano na bieżąco wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych do kart badań i pomiarów. W odniesieniu do substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy nieprawidłowości dotyczyły braku rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz braku przekazania informacji o czynniku do właściwego inspektora sanitarnego.

W związku z nadzorem nad produktami kosmetycznymi, została wydana 1 decyzja administracyjna nakazująca producentowi wstrzymanie produkcji, wprowadzania do obrotu oraz nie udostępnianie zakwestionowanych produktów kosmetycznych. Natomiast w związku z nadzorem nad produktami biobójczymi została wydana 1 decyzja administracyjna nakazująca dystrybutorowi wstrzymanie wprowadzania do obrotu oraz nie udostępnianie zakwestionowanego produktu biobójczego w sklepie stacjonarnym i internetowym oraz na platformie e-commerce (OLX).

W 2023 roku nie wydano postanowień o nałożeniu grzywien celem przymuszenia do wykonania decyzji.

5. Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie w 2023 roku wydał **4 decyzje stwierdzające chorobę zawodową**, co przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Choroby zawodowe - decyzje stwierdzające chorobę zawodową

L.p.	PKD	Przedmiot działalności	Stanowisko	Choroba zawodowa	Nr wykazu chorób zawodowych
1.	85.20.Z	Działalność edukacyjna	nauczyciel	przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	poz. 15 pkt. 3
2.	14.13.Z	Zakład krawiecki	krawiec	przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy; zespół cieśni w obrębie nadgarstka	poz. 20 pkt. 1

3.	28.11.Z	Zakład produkcyjny	operator urządzeń odlewniczych	nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej	poz. 17 pkt. 2
4.	85.20.Z	Działalność edukacyjna	nauczyciel	przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	poz. 15 pkt. 3

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie w 2023 roku **wydał 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.**

6. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy sprawowało nadzór nad 97 zakładami będącymi w ewidencji, w których pracownicy byli zatrudnieni w kontakcie lub narażeniu z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

W 2023 roku skontrolowano 23 zakłady pracy, w których przeprowadzono 23 kontrole (w 2022 roku - 25 kontrole w 22 zakładach)

W skontrolowanych zakładach w kontakcie lub narażeniu z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 824 osób, w tym 211 kobiet (w 2022 roku pracowało 718 osób, w tym 188 kobiet), co przedstawia wykres 4.

Najczęściej występującymi czynnikami rakotwórczymi były:

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

- olej impregacyjny zawierający benzo(a)piren,
- chrom VI,
- benzen,
- azbest.

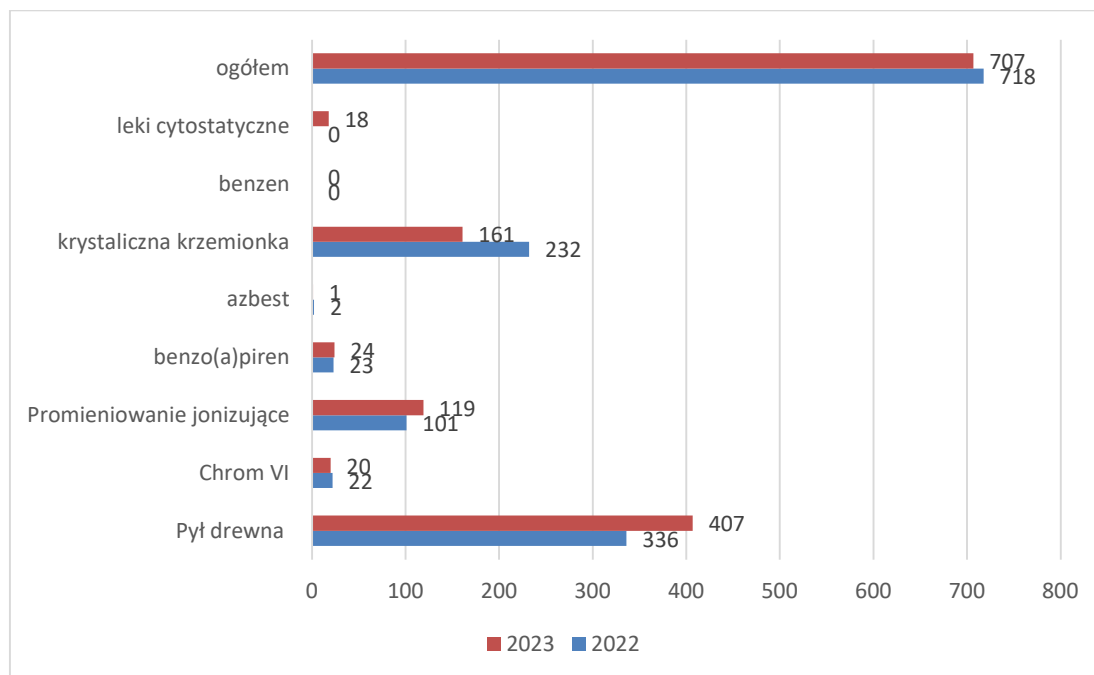
Czynniki fizyczne

- promieniowanie jonizujące.

Procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

- prace związane z narażeniem na pył drewna,
- prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

Wykres 4. Liczba osób zatrudnionych w skontrolowanych zakładach pracujących w narażeniu lub kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w latach 2022-2023.

W skontrolowanych obiektach podobnie jak w 2022 roku najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zajmujące się produkcją wyrobów z drewna (pył drewna) oraz zakłady zajmujące się obróbką mechaniczną wyrobów metalowych (chromiany VI, krzemionka krystaliczna – frakcja respirabilna powstająca w trakcie pracy) oraz narażenie na promieniowanie jonizujące.

Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzono nieprawidłowości z zakresu substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy w 2 zakładach. Dotyczyły one braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, braku rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz braku przekazania informacji o czynnikach rakotwórczych lub mutagennych właściwemu inspektorowi sanitarnemu.

W zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych wydano 3 decyzje administracyjne.

W celu minimalizacji narażenia, nadzorowane zakłady wprowadzają różne formy wentylacji, automatyzację i hermetyzację procesów produkcyjnych. Jednak najczęściej stosowaną formą minimalizacji były środki ochrony indywidualnej.

Kontynuowano nadzór nad podmiotami zajmującymi się usuwaniem, zabezpieczaniem lub transportem wyrobów zawierających azbest.

Przeprowadzono 1 kontrolę w siedzibie firmy. Zwrócono szczególną uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w środki ochrony indywidualnej, również na posiadanie wymaganej dokumentacji; opracowanie oceny ryzyka zawodowego, planu usuwania wyrobów zawierających azbest, posiadanie odpowiednich decyzji, procedur, zatwierdzonych programów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi.

7. Nadzór nad czynnikami biologicznymi

Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy sprawowało nadzór nad 24 zakładami znajdującymi się w ewidencji, w których pracownicy byli ekspozowani na działanie szkodliwych czynników biologicznych. Do najbardziej narażonych grup zawodowych należą pracownicy zatrudnieni w rolnictwie, przemyśle spożywczym, nadleśnictwie, podmiotach leczniczych, laboratoriach diagnostycznych, oczyszczalniach ścieków, zakładach gospodarki odpadami.

W ramach nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych w 9 obiektach (w roku ubiegłym 6 kontroli w 4 obiektach). Na działanie szkodliwych czynników biologicznych należących do 2 i 3 grupy zagrożenia ogółem narażonych było 609 pracowników.

Najczęściej kontrolowane były zakłady produkujące artykuły spożywcze, podmioty lecznicze, podmiot zajmujący się gospodarką leśną oraz zakłady zajmujące się gospodarką odpadami.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że przedsiębiorcy podejmują działania profilaktyczne zmniejszające narażenie pracowników, zapewniając środki ochrony osobistej oraz środki do odkażania skóry i błon śluzowych, dostarczają dostępne repelenty. Opracowują procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym oraz proponują profilaktyczne szczepienia ochronne np. przeciw WZW typu B, tężcowi. Podczas przeprowadzanych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

8. Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, prekursorami i produktami biobójczymi

W 2023 roku na terenie powiatu krotoszyńskiego substancje i mieszaniny chemiczne wprowadzało do obrotu 15 podmiotów (w 2022 roku - 14 podmiotów), w tym: producentów – 0, importerów – 0, formulatorów – 3, dystrybutorów – 12, co przedstawiono w tabeli 2.

Wśród dystrybutorów znajdowały się również podmioty odpowiedzialne za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych oraz 2 podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy narkotyków kat. 3.

Tabela 2. Liczba wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne

Rok	Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy (formulatorzy – producenci mieszanin)	Dystrybutorzy
2022	0	0	2	12
2023	0	0	3	12

W skontrolowanych obiektach, substancje i mieszaniny chemiczne stosowało w działalności zawodowej 48 zakładów (w 2022 roku – 53 zakłady).

W 2023 roku w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 61 kontroli w 55 obiektach (w 2022 roku – 67 kontroli w 63 obiektach). Skontrolowano obiekty wprowadzające do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach:

- dalszych użytkowników (formulatorów) – 2 kontrole,
- dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin – 11 kontroli.

Pozostałe 48 kontroli przeprowadzono wśród stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na przestrzeganie przepisów unijnych oraz krajowych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnego spisu substancji chemicznych i ich mieszanin oraz aktualnych kart charakterystyki, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc, w których składowane były znaczne ilości chemikaliów oraz prawidłowego oznakowania produktów wprowadzanych do obrotu.

Stwierdzano brak aktualnego spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin, instrukcji magazynowania oraz oznakowania miejsca przechowywania to najczęściej stwierdzone nieprawidłowości występujące wśród stosujących.

W większości przypadków nieprawidłowości te były likwidowane w trakcie trwania kontroli.

8.1. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2023 roku w ewidencji znajdowały się 3 obiekty, które zajmowały się wytwarzaniem, konfekcjonowaniem i obrotem produktami kosmetycznymi. Skontrolowano:

- 2 obiekty wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne,
- 6 obiektów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne (4 hurtownie i 2 sklepy).

Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy przeprowadziło 8 kontroli w zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi. Podczas nich oceniano m.in.:

- warunki wytwarzania,
- dokumentację produktów kosmetycznych,
- oznakowanie produktu kosmetycznego.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 1 decyzję administracyjną. Prowadzone postępowanie administracyjne dotyczyło wprowadzania produktów kosmetycznych bez spełnienia szeregu zobowiązań co do oferowanych przez siebie produktów jako osoba odpowiedzialna za wprowadzanie do obrotu ww. produktów.

8.2. Nadzór nad produktami biobójczymi

Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy w 2023 roku prowadziło nadzór nad produktami biobójczymi. Przeprowadziło ogółem 15 kontroli, w tym 9 kontroli u wprowadzającego do obrotu produkty biobójcze oraz 6 kontroli u stosujących w działalności zawodowej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli i skontrolowanych produktów została wydana 1 decyzja administracyjna nakazująca wstrzymanie wprowadzania do obrotu oraz nie udostępnianie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów biobójczych ze względu na brak pozwolenia na obrót produktem biobójczym oraz nieprawidłowe oznakowanie.

8.3. Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3

Oddziału Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy w ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3, przeprowadziło 10 kontroli. Kontrole te objęły 10 obiektów, które stosowały w działalności zawodowej prekursora kat. 3.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie nie są wprowadzane do obrotu prekursora kategorii 2, znajdują one jedynie zastosowanie przy prowadzeniu analiz chemicznych w laboratoriach zakładowych.

Najczęściej stosowane prekursora kategorii 3 to: kwas siarkowy, kwas solny, aceton i toluen. W działalności zawodowej znajdują zastosowanie przy produkcji środków

czyszczących i myjących. W przemyśle metalowym biorą udział w procesach galwanicznych oraz mają zastosowanie w przemyśle drzewnym i produkcji wyrobów z parafiny.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono rażących uchybień. W związku z powyższym nie wydano żadnej decyzji.

9. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2023 roku podmioty lecznicze zgłosiły 4 przypadki podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi, nowymi substancjami psychoaktywnymi, środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi. Przypadki te odnotowano wśród pacjentów w przedziale wiekowym od 14 do 15 lat.

Podmioty lecznicze w 2023 roku nie zgłosiły żadnego przypadku zgonu spowodowanego środkami zastępczymi oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W 2023 roku na terenie powiatu krotoszyńskiego był prowadzony monitoring na obecność w obrocie środków zastępczych lub produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi.

W minionym roku przeprowadzono 2 kontrole w obiektach, w których istniało podejrzenie, że mogłyby być wprowadzane do obrotu środki zastępcze, punkty te oferowały asortyment oparty na produktach konopnych. Ponadto przeprowadzono również kontrole w zakresie produktów mogących potencjalnie zawierać w swoim składzie kannabinoid HHC-O, z których żadna nie potwierdziła jego występowania.

Oddział Nadzoru – Sekcja Epidemiologii

I. Ogólna sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych a terenie powiatu krotoszyńskiego w 2023 r.

Monitoring zachorowań na choroby zakaźne na terenie powiatu krotoszyńskiego prowadzony jest w sposób ciągły na podstawie systemu zgłaszania zachorowań, podejrzeń zachorowań i zakażeń przez podmioty świadczące usługi medyczne do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie. Podobnie jak w latach ubiegłych nie zarejestrowano żadnego zachorowania na dur brzuszny, dury rzekome, a zachorowania przeciwko którym prowadzone są od szeregu lat obowiązkowe szczepienia ochronne utrzymywały się na stałym niskim poziomie lub nie występowały w ogóle (np. błonica, tężec, nagminne porażenie dziecięce, odra, wścieklizna, różyczka, krztusiec). Pomyślnie kształtuje się również sytuacja epidemiologiczna chorób, przeciwko którym wdrożono w ostatnich latach obowiązkowe lub zalecane szczepienia ochronne (np. świnka, choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae* typu

B- inwazyjna). Sytuację epidemiologiczną większości chorób zakaźnych na terenie powiatu krotoszyńskiego, należy uznać za dobrą z wyjątkiem zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19).

W przypadku zakażeń SARS-CoV-2 sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu krotoszyńskiego była dynamiczna, zwłaszcza w miesiącach: luty, marzec a także listopad i grudzień.

III. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu krotoszyńskiego w 2023 r.

1. Zatrucia i zakażenie pokarmowe

Salmonellozy

W roku 2023 odnotowano 14 przypadków zatruc pokarmowych, natomiast w roku 2022 odnotowano 12 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami *Salmonella*. Wskaźnik zapadalności w roku 2022 wyniósł 15,8/100 tys. mieszkańców natomiast w roku 2023 wyniósł 18,6/100 tys. mieszkańców.

W ostatnich latach nie zarejestrowano żadnego ogniska zatrucia pokarmowego, jak i również zbiorowego ogniska zatrucia pokarmowego. Pojedyncze przypadki zatruc pokarmowych wywołane pałeczkami *Salmonella* wystąpiły w 2023 r. w następujących grupach wiekowych:

0-4 lat	-	7 zachorowań,
5-9 lat	-	3 zachorowania,
10-19 lat	-	1 zachorowanie,
35-39 lat	-	1 zachorowanie,
50-59 lat	-	1 zachorowanie,
> 60 lat	-	1 zachorowanie.

Najwięcej zachorowań wystąpiło w przedziale wiekowym od 0-4 lat. Z analizowanego sezonowego rozkładu zachorowań wynika, że najwięcej zachorowań odnotowano w miesiącu sierpniu (4 zachorowania) i kwietniu (3 zachorowania).

11 osób zachorowało na salmonellozy w środowisku miejskim tj. 78,6 % i 3 osoby w środowisku wiejskim - 21,4 %. 8 przypadków wystąpiło wśród osób płci żeńskiej tj. 57,1 % natomiast 6 zachorowań odnotowano wśród mężczyzn tj. 42,9 %. 10 przypadków zachorowań wymagało hospitalizacji tj. 71,4 %, 4 osoby leczone były ambulatoryjnie co stanowi 28,6 % . W 13 przypadkach czynnikiem etiologicznym była Salmonella Enteritidis u jednej osoby wyhodowano bakterie Salmonella z grupy EO. Nośnikiem zatruc były własne wypieki ciast oraz potrawy przygotowane z kurczaka i wieprzowiny (kotlet wieprzowy, drobiowy).

Powyższe dane w zestawieniu z latami poprzednimi zamieszczono w tabeli 1.

Tab.1 Liczba zachorowań i zapadalność na salmonellozy w latach 2019 - 2023

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań/ współczynnik zapadalności									
	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba zach	Współ. zap.*	Liczba zach	Współ. zap.*	Liczba zach	Współ. zap.*	Liczba zach	Współ. zap.*	Liczba zach	Współ. zap.*
Salmonellozy	7	9,1	7	9,1	7	9,1	12	15,8	14	18,6

*współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców

Biegunki u dzieci do lat 2

W roku 2023 zarejestrowano ogółem 56 zachorowań na biegunkę u dzieci do lat 2 i w stosunku do 2022 roku było to o 12 przypadków więcej. Dzieci hospitalizowanych było 40, co stanowi 71,4 % ogółu zachorowań. Natomiast dzieci leczonych ambulatoryjnie było 16, co stanowi 28,6 % ogółu zachorowań. Wskaźnik zapadalności w analizowanym okresie wyniósł 2667,9/100 tys. mieszkańców i był większy w porównaniu do roku 2022. W grupie dzieci hospitalizowanych zbadano 33 dzieci, spośród których u 20 wykonano badania w kierunku bakteriologicznym (wyniki ujemne) i u 32 badania wirusologiczne (wynik dodatni u 3 dzieci i wynik ujemny u 29 dzieci). Bez badań diagnostycznych wśród hospitalizowanych było 7 dzieci, co stanowi 17,5 % ogółu hospitalizowanych. W grupie dzieci leczonych ambulatoryjnie nie wykonano ani jednego badania diagnostycznego.

Powyższe dane w zestawieniu z latami poprzednimi zamieszczono w tabeli 2.

Tab.2 Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki do lat 2 w latach 2019 – 2023

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań/współczynnik zapadalności									
	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*
Biegunki u dzieci do lat 2	122	4842,1	39	1600,9	39	1663,1	44	1939,2	56	2667,9

*współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców

Wirusowe zapalenie wątroby typu A

W 2022 i 2023 roku nie zarejestrowano żadnego zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

2. Choroby w zakresie których prowadzi się szczepienia ochronne

Wirusowe zapalenie wątroby typu B – ostre

W latach 2019-2023 nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na ostre wirusowe zapalenie wątroby typu B.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe

W 2023 roku nie odnotowano zachorowania na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B i w porównaniu z 2022 rokiem jest to spadek o 3 zachorowania. Współczynnik zapadalności w 2022 roku wyniósł 3,9/100 tys. mieszkańców.

Tab.3 Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby B-przewlekłe w latach 2019 – 2023

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań/ współczynnik zapadalności									
	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*
Wirusowe zapalenie wątroby B	6	7,8	4	5,1	9	11,7	3	3,9	0	0

*współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców

3. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C- przewlekłe i o bliżej nieokreślonej etiologii (BNO)

W 2023 roku zarejestrowano 11 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu C przewlekłe i BNO. W porównaniu z rokiem 2022 był to spadek o 1 przypadek. Zatem zapadalność w 2023 roku wyniosła 14,6/100 tys. mieszkańców i była niższa niż w roku 2022 - 15,8/100 tys. mieszkańców. Na terenie miejskim odnotowano 7 zachorowań tj. 63,6 % a na terenie wiejskim - 4 zachorowania tj. 36,4 % ogółu przypadków.

45,5 % zachorowań zarejestrowano wśród osób płci żeńskiej - 5 przypadków zachorowań natomiast 54,5 % wśród osób płci męskiej - 6 przypadków. Powyższe przypadki zachorowań na WZW typu C wystąpiły w następujących grupach wiekowych:

20 - 29 lat	-	1 zachorowanie,
30 - 39 lat	-	3 zachorowania,
40- 49 lat	-	3 zachorowanie,
50 - 59 lat	-	3 zachorowania,
> 60 lat	-	1 zachorowania.

Przypadki zachorowań na WZW typu C związane są prawdopodobnie z zakażeniem wirusem HCV podczas wykonywania u pacjentów następujących procedur medycznych: dużych operacji chirurgicznych, małych zabiegów chirurgicznych, transfuzji krwi przed 1993 oraz zabiegów stomatologicznych. Ponadto źródłem zakażenia wirusem HCV mogły być zabiegi niemedyce, takie jak: kolczykowanie uszu, zabiegi kosmetyczne, usługi fryzjerskie, wykonanie tatuażu oraz pobyt w zakładzie karnym. Nadzorem lekarskim łącznie objęto 34 osoby z kontaktu z osobami chorymi na wirusowe zapalenie wątroby typu C-przewlekłe i BNO. Do zaszczepienia przeciwko WZW typu B do lekarzy rodzinnych skierowano 5 osób chorych na WZW typu C, pozostałe 5 osób było zaszczepionych przeciw WZW typu B, natomiast w jednym przypadku odstąpiono od szczepień.

Wirusowe zapalenie wątroby typ C ostre-ogółem

W roku 2022 i 2023 nie odnotowano żadnego przypadku ostrego wirusowego zapalenia wątroby typu C.

4. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Krztusiec

W latach 2022-2023 nie zarejestrowano żadnego zachorowania na krztusiec.

Ostatni przypadek zachorowania na krztusiec wystąpił w 2018 roku i dotyczył zachorowania u 68-letniej kobiety.

Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)

W 2023 roku zarejestrowano 5 zachorowań na świnkę, natomiast w roku 2022 odnotowano 3 zachorowania. Wskaźnik zapadalności w analizowanym roku był wyższy i wynosił 6,6/100 tys. mieszkańców w roku 2022 wynosił 3,9/100 tys. mieszkańców. 4 przypadki zachorowań odnotowano w środowisku miejskim są to 3 osoby płci męskiej (2 osoby w wieku 5 lat, jedna osoba w wieku 19 lat) i 1 osoba płci żeńskiej w wieku 6 lat. Wszystkie te osoby były

zaszczepione przeciwko tej jednostce chorobowej zgodnie z Programem Szczepień Ochronny. W środowisku wiejskim odnotowano 1 zachorowanie osoby płci żeńskiej w wieku 46 lat, która nie była zaszczepiona przeciwko tej jednostce chorobowej.

Powyższe dane w zestawieniu z latami poprzednimi przedstawiono w tabeli 4.

Tab.4 Liczba zachorowań i zapadalność na świnkę w latach 2019 - 2023

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań/ współczynnik zapadalności									
	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*
Świnka	2	2,6	3	3,9	2	2,6	3	3,9	5	6,6

*współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców

Różyczka

W analizowanym roku, podobnie jak w roku poprzednim nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na różyczkę. W roku 2018 zarejestrowano 1 przypadek zachorowania u 4-letniej dziewczynki. Przypadek był zdiagnozowany na podstawie objawów klinicznych. Przed zachorowaniem dziecko miało podaną 1 dawkę szczepionki MMR-II zgodnie z PSO.

Ospa wietrzna

W 2023 roku zarejestrowano 928 przypadków zachorowań na ospę wietrzną, natomiast w roku 2022 odnotowano 619 zachorowań. Współczynnik zapadalności w 2023 roku wyniósł 1235,3/100 tys. mieszkańców i był wyższy w porównaniu z 2022 rokiem (820,0/100 tys. mieszkańców).

W analizowanym roku 461 zachorowań wystąpiło u osób płci męskiej a 467 zachorowań u osób płci żeńskiej. W środowisku miejskim odnotowano 585 przypadków zachorowań na ospę wietrzną, natomiast w wiejskim 343. Zachorowania wystąpiły w następujących przedziałach wiekowych:

- 0-4 - 413 zachorowań,
- 5-9 - 393 zachorowania,
- 10-14 - 64 zachorowań,
- 15-19 - 12 zachorowań,
- 20-24 - 14 zachorowań,
- 25-29 - 10 zachorowań,
- 30+ - 22 zachorowania.

Najwięcej zachorowań na ospę wietrzną było w przedziale wiekowym 0-4 lat - 413 przypadki, co stanowi 44,5 % ogółu zachorowań na ospę wietrzną. Pozostałe zachorowania dotyczą różnych grup wiekowych. W wyniku analizy sezonowego rozkładu zachorowań najwięcej przypadków odnotowano w miesiącu marcu i maju. Przed zachorowaniem na ospę wietrzną

osiem osób było zaszczepionych przeciwko tej jednostce chorobowej. 3 osoby (2 mężczyzn i 1 kobieta) były zaszczepione jedną dawką szczepionki, 5 osób (2 mężczyzn i 3 kobiety) były zaszczepione 2 dawkami przy użyciu szczepionki p/ko ospie wietrznej.

Powyższe dane w zestawieniu z latami poprzednimi przedstawiono w tabeli 5.

Tab.5 Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną w latach 2019-2023

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań/ współczynnik zapadalności									
	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*
Ospa wietrzna	304	393,3	104	134,8	159	207,0	612	820,0	928	1235,3

*współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców

5. Inne choroby zakaźne

Borelioza

W 2023 roku zarejestrowano 13 zachorowania na boreliozę i w porównaniu do roku 2022 jest to spadek o 10 przypadków. Współczynnik zapadalności w 2023 roku wynosił 17,3/100 tys. i jest znacznie niższy w stosunku do roku 2022 (30,4/100 tys. mieszkańców). 6 zachorowań odnotowano u kobiet (3 na terenie miejskim i 3 na terenie wiejskim) co stanowi 46,2 % ogółu zachorowań i 7 zachorowań wśród mężczyzn (2 na terenie miejskim i 5 zachorowań na terenie wiejskim) co stanowi 53,8 % ogółu zachorowań.

Zachorowania dotyczyły następujących grup wiekowych:

- od 5-9 lat - 1 zachorowanie,
- od 10-14 lat - 1 zachorowanie,
- od 20-29 lat - 0 zachorowań,
- od 30-39 lat - 2 zachorowań ,
- od 40-49 lat - 3 zachorowania,
- od 50-59 lat - 1 zachorowania,
- >60 lat - 5 zachorowania.

Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej powyżej 60 roku życia i w przedziale od 40-49 lat. Osoby chore na boreliozę były leczone ambulatoryjnie z wyjątkiem 1 osoby, 48 letniej kobiety z terenu miejskiego. Osoba ta była hospitalizowana w Oddziale Chorób Zakaźnych Szpitala Miejskiego przy ul. Szwajcarskiej 3 w Poznaniu. Zachorowania na boreliozę wiążą się z ukąszeniem przez kleszcza podczas pobytu w lasach: Nadleśnictwo Krotoszyn, Jarocin, Milicz, w ogródkach przydomowych w parku oraz podczas pobytu w górach. Wszystkie przypadki zostały sklasyfikowane jako postać skórna (rumień wędrujący). 4 osoby nie pamiętają faktu ukąszenia przez kleszcza. Żadna osoba nie przynależy do populacji kluczowej.

Powyższe dane w zestawieniu z latami poprzednimi przedstawiono w tabeli 6.

Tab.6 Liczba zachorowań i zapadalność na boreliozę w latach 2019 - 2023

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań/ współczynnik zapadalności									
	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*	Liczba zach.	Współ. zap.*
Borelioza	20	25,9	13	16,8	2	2,6	23	30,4	13	17,3

*współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców

Pokąsania przez zwierzęta - narażenie na wściekliznę

W 2023 r. zgłoszono 80 (łącznie z potrzebą szczepień) przypadków styczości i narażenia na wściekliznę, natomiast w 2022 roku było tych przypadków o 9 mniej. Do szczepień przeciw wściekliznie zakwalifikowano 9 osób z których 1 odmówiła szczepienia (kobieta pokąsana przez kota). Osoby te miały kontakt ze zwierzętami w przypadku których nie byli znani ich właściciele. Cztery osoby zostały pogryzione przez nieznanego psa, pięć przez nieznaną kotkę. Pozostałe 71 osoby, które były pokąsane przez zwierzęta nie były zakwalifikowane do szczepień przeciw wściekliznie, gdyż właściciele tych zwierząt byli znani i była możliwość przeprowadzenia obserwacji lekarsko-weterynaryjnej. Wszystkie obserwacje zakończyły się wynikiem ujemnym, co oznaczało wyeliminowanie wścieklizny u tych zwierząt.

Gruźlica

W 2023 roku zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na gruźlicę płuc prątkującą potwierdzoną bakteriologicznie. Zachorowania na gruźlicę prątkującą wystąpiły wśród 3 mężczyzn. Jeden przypadek zachorowania wystąpił na terenie miejskim a dwa na terenie wiejskim. Dwójka pacjentów po leczeniu szpitalnym pozostała pod nadzorem poradni pulmonologicznej, natomiast jedna osoba zmarła z powodu innych chorób współistniejących. W 2022 roku zarejestrowano 7 przypadków gruźlicy płuc w tym 2 przypadki gruźlicy nieprątkującej.

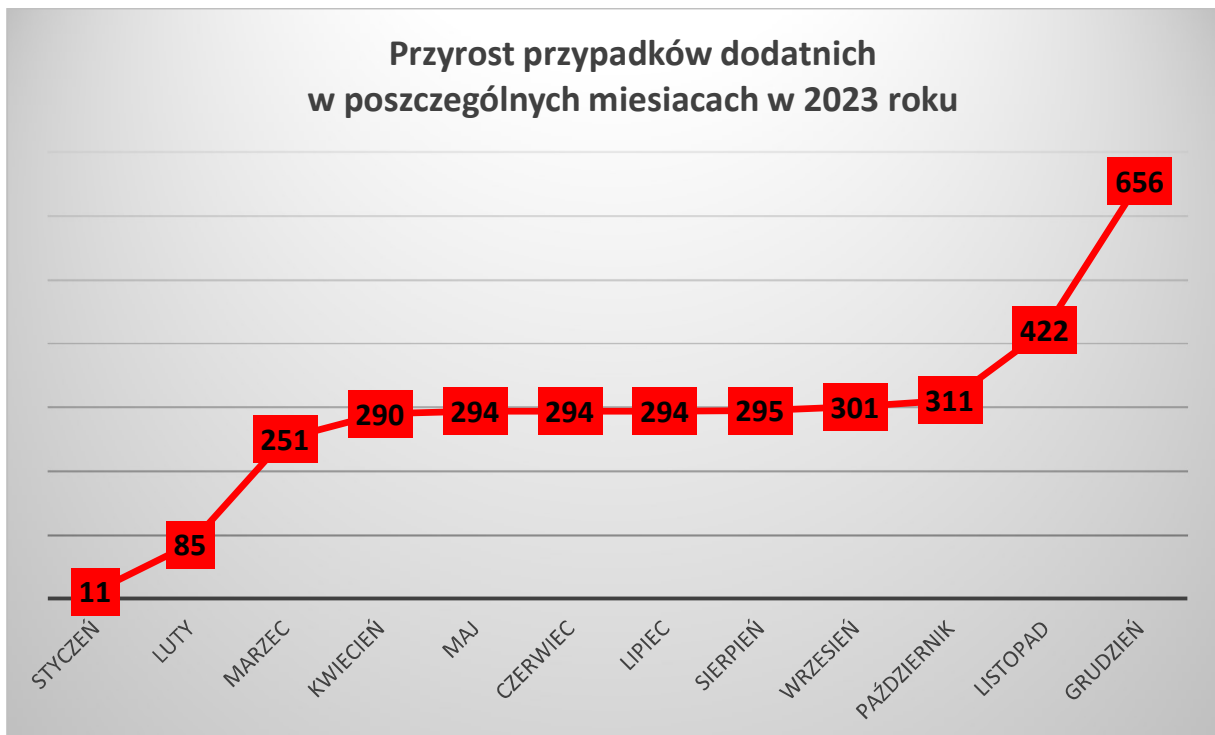
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Łącznie w 2023 roku zarejestrowano 656 potwierdzonych zakażeń wirusem SARS-CoV-2, w tym 34 osoby wymagały hospitalizacji.

Na koniec 2022 roku liczba zachorowań wynosiła 4298 spośród których 229 to osoby hospitalizowane.

W 2023 roku odnotowano 4 zgony - przyczyna pierwotna zgonów COVID-19. Nie odnotowano ognisk zakażeń koronawirusem.

Dane liczbowe dotyczące zachorowań na COVID-19 przedstawiono na poniższych wykresach.

III. Realizacja szczepień ochronnych

W 2023 roku kontynuowano nadzór nad czynnym uodpornieniem populacji w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO), nad wykonywaniem szczepień obowiązkowych i zalecanych. Monitorowano również warunki przechowywania oraz dystrybucję preparatów szczepionkowych.

Na terenie powiatu krotoszyńskiego działa 27 punktów szczepień, w tym 21 w gabinetach lekarzy rodzinnych oraz 6 punktów szczepień w ramach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krotoszynie. Powyższe 6 punktów szczepień w SPZOZ znajduje się: w Oddziale Noworodkowym – 1, w Stacji Dializ – 1, w poradniach chirurgicznych – 3, w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym – 1.

W 2023 roku przeprowadzono 23 kontrole planowane i 1 doraźną w zakresie szczepień ochronnych. Kontrole planowane obejmowały: ocenę realizacji szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych (PSO). W trakcie kontroli sprawdzono m.in. kwalifikacje personelu realizującego szczepienia ochronne, gospodarkę preparatami szczepionkowymi finansowanymi z budżetu państwa, prowadzenie dokumentacji dotyczącej szczepień oraz postępowanie ze zużytym sprzętem jednorazowym. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Liczba dzieci i młodzieży objętych Programem Szczepień Ochronnych – 15.724 (stan na 31.12.2023 r.). Stan uodpornienia dzieci i młodzieży na terenie powiatu krotoszyńskiego kształtuje się na dobrym poziomie, zapewniającym tzw. odporność zbiorowiskową. Dla przykładu: wśród dzieci urodzonych w roku 2021 – 95,6 % miało wykonane wszystkie szczepienia przewidziane w PSO, u 4,0 % dzieci brakowało niektórych szczepień, a tylko 0,4 % dzieci nie miało wykonanych żadnych szczepień.

W grupie szczepień zalecanych, np. przeciw grypie zaszczepiło się 1973 dzieci i dorosłych, co stanowi 2,6 % populacji powiatu krotoszyńskiego. Szczepionkę przeciw meningokokom otrzymało 220 osób, przeciw pneumokokom 64 osoby, przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B 183 osoby dorosłe (dzieci są szczepione wg PSO) a przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu zaszczepiły się 64 osoby. Od 01 czerwca 2023 r. rozpoczęto realizację szczepień zalecanych, refundowanych, przeciw brodawczakowi ludzkiemu (HPV) wśród dziewczynek i chłopców w wieku 12-13 lat. Szczepienia przeciw HPV realizowało 6 placówek służby zdrowia. Dodatkowo, poza finansowaniem z budżetu państwa, przeciw HPV zaszczepiły się 74 osoby płci żeńskiej i 17 osób płci męskiej.

W analizowanym roku odnotowano łącznie 9 Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP), tj. 8 NOP-ów łagodnych i 1 NOP poważny, związany z hospitalizacją.

W roku 2023 zarejestrowano 43 nowe sprawy dotyczące rodziców uchylających się od szczepień (sprawy dotyczą dzieci, których nie poddano obowiązkowym szczepieniom ochronnym w ramach Programu Szczepień Ochronnych na rok 2023). W postępowaniach administracyjnych prowadzonych wobec rodziców uchylających się od szczepień ochronnych, zostało wydanych 51 upomnień oraz 31 tytułów wykonawczych. Pełną dokumentację do dalszego postępowania egzekucyjnego przekazano do Wojewody Wielkopolskiego. W sposób ciągły prowadzone były korespondencje mające na celu rozwianie wątpliwości rodziców w zakresie szczepień ochronnych. W ramach dostępu do informacji publicznej udzielono pisemnej odpowiedzi na 3 wnioski rodziców niezaszczepionych dzieci.

IV. Podsumowanie:

- 1.** Sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu krotoszyńskiego należy uznać za zadawalającą, nastąpiła również wyraźna poprawa w zakresie zachorowań na COVID-19.
- 2.** Spośród chorób zakaźnych nastąpił wyraźny wzrost zachorowań na ospę wietrzną, szczególnie w przedziale wiekowym od 0-14 lat. W roku 2022 odnotowano 619 zachorowań a w roku 2023 tych zachorowań było 928.
- 3.** Nastąpił spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B. W roku 2023 nie odnotowano żadnego zachorowania.
- 4.** W latach 2022-2023 liczba pojedynczych zatruc pokarmowych utrzymała się na podobnym poziomie. Zatrucia pokarmowe były wywołane przez odzwierzęce pałeczki Salmonella, natomiast w ostatnich trzech latach nie było żadnego ogniska zatrucia pokarmowego, jak również zbiorowego zatrucia pokarmowego.
- 5.** W roku 2023 w placówkach służby zdrowia, w ramach szczepień zalecanych, nieobowiązkowych, zaszczepiono przeciwko wielu chorobom zakaźnym stosunkowo mało osób. Najwięcej osób zaszczepiono przeciwko grypie, jednakże było to tylko 2,6 % populacji powiatu krotoszyńskiego.

Oddział Nadzoru – Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży

I. Informacje wstępne

Pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Krotoszynie - ds. Higieny Dzieci i Młodzieży w Oddziale Nadzoru w 2023 r. skontrolował 60 stałych zakładów nauczania i wychowania oraz 20 form wypoczynku letniego i zimowego.

Przeprowadził 104 kontrole sanitarne w obiektach stałych i sezonowych. Brał udział w dwóch odbiorach technicznych z pracownikiem Stanowiska Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego oraz przeprowadził 4 kontrole wspólne z Sekcją Higieny Komunalnej (2) oraz Stanowiskiem Pracy ds. Higieny Pracy (2).

II. Stan techniczny budynków

1. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oceniono w 29 szkołach. Siedem placówek posiadało tzw. szkolny zespół sportowy wraz z boiskiem (zespół pomieszczeń składający się z jednej lub dwóch sal sportowych oraz pomieszczeń pomocniczych, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, gabinet wychowania fizycznego – pokój nauczycieli WF). Tyle samo szkół korzystało z sal gimnastycznych z boiskiem. Reszta skontrolowanych placówek posiadała mniej lub bardziej rozbudowaną infrastrukturę do przeprowadzania zajęć wychowania fizycznego (zastępczą salę gimnastyczną z boiskiem - 4 obiekty, salę zastępczą rekreacyjną – 3 obiekty, tylko salę gimnastyczną - 2 obiekty, salę gimnastyczną i salę zastępczo/rekreacyjną z boiskiem – 1 obiekt, tylko boisko - 1 obiekt). Cztery placówki nie posiadały infrastruktury do prowadzenia zajęć WF, a ćwiczenia fizyczne były prowadzone w okolicznych halach i salach sportowych. Większość szkół korzystała również z infrastruktury do WF poza swoją placówką, tzn. basenu (6), sali gimnastycznej (3), boiska sportowego (3), hali sportowej (1). W siedmiu skontrolowanych placówkach, wśród pomieszczeń pomocniczych znajdowały się natryskownie, z których niestety w większości przypadków uczniowie korzystali okazjonalnie. Wszystkie pomieszczenia wchodzące w skład infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego były w dobrym stanie technicznym i higieniczno-sanitarnym.

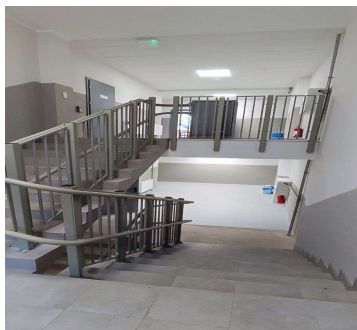
2. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

W roku 2023 oddano do użytku następujące obiekty:

- Nowo oddany w nowych pomieszczeniach – Żłobek „Smerfuś” w Kobylinie
- Nowo otwarty w pomieszczeniach istniejących Publiczny Żłobek w Koźminie Wielkopolskim
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Zdunach – obiekt po generalnym remoncie
- Szkoła Podstawowa w Kobiernie – przebudowa wraz z generalnym remontem.
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Krotoszynie – termomodernizacja sali gimnastycznej.

Dokumentacja fotograficzna obiektów po zakończeniu prac budowlanych:

1. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Zdunach – obiekt po generalnym remoncie

Zdj.1 Klatka schodowa

Zdj.2 Winda

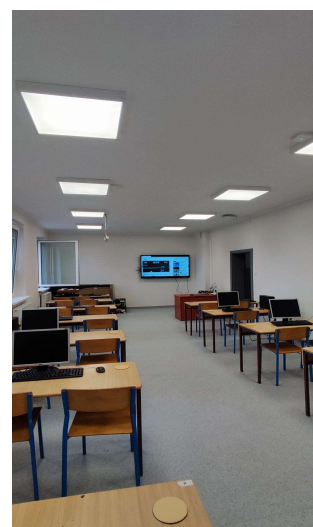
Zdj. 3 Sanitariaty

Zdj.4 Sanitariaty

Zdj. 5 Pracownia komputerowa

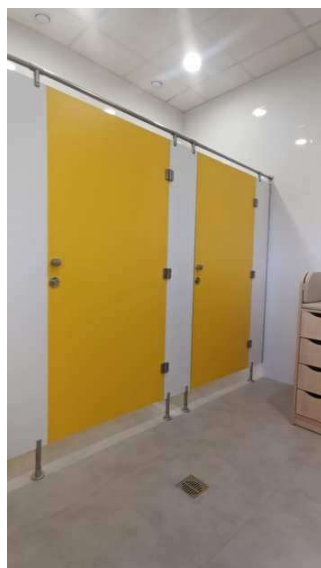

Zdj.6 Pracownia komputerowa

2. Niepubliczny Żłobek „Smerfuś” w Kobylinie - nowo oddany w nowych obiektach.

Zdj.7 - Sanitariaty

Zdj.8 - Sanitariaty

Zdj.9 - Sanitariaty

Zdj.10 – Sale zabaw

Zdj.11 – Sale zabaw

Zdj.12 – Sale zabaw

Zdj.13 Szatnie

Zdj.14 Zaplecze kuchenne

Zdj.15 Zaplecze kuchenne

Zdj.16 Zaplecze kuchenne

III. Warunki do utrzymania higieny osobistej

W 2023 roku skontrolowano stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny sanitariatów w 63 obiektach przeznaczonych dla uczniów. W większości skontrolowanych placówek stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Wszystkie obiekty nadzorowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Krotoszynie posiadają sanitariaty wewnętrzne, jednak podczas kontroli nadzorowych szkół podstawowych i ponadpodstawowych stwierdzono, że w 4 placówkach nie zachowano standardów dostępności uczniów do urządzeń sanitarnych. Problem dotyczył zarówno sanitariatów dziewczęcych jak i chłopięcych. Niestety w placówkach tych nie było możliwości technicznych zamontowania dodatkowych urządzeń sanitarnych, jednak nie odnotowano w nich dużych uchybień w dostępności uczniów do urządzeń higieniczno-sanitarnych (przekroczenia do 25%).

IV. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania.

1. Ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków.

W roku 2023 skontrolowano 1253 stanowiska w 33 placówkach w 84 oddziałach. Wszystkie dzieci siedziały zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 1729-1:2016-2.

2. Ocena posiadania przez szkoły i inne placówki oświatowe certyfikowanych mebli.

W 2023 roku skontrolowano 44 placówki oświatowe. Odsetek mebli zakupionych po 1997 roku wynosił:

- do 25% w 2 placówkach;
- do 50 % w 2 placówkach;
- powyżej 50 % w 11 placówkach;
- 100% w 29 placówkach.

3. Ocena posiadania przez szkoły i inne placówki oświatowe certyfikowanego sprzętu sportowego.

W 2023 roku skontrolowano 44 placówki oświatowe.

Odsetek sprzętu sportowego zakupionego po 1997 roku wynosił:

- do 25% w 3 placówkach;
- do 50 % w 0 placówkach;
- powyżej 50 % w 8 placówkach;
- 100% w 33 placówkach.

4. Rozkłady zajęć lekcyjnych.

Kontrole rozkładów zajęć lekcyjnych obejmowały następujące zagadnienia:

- tryb nauczania – zmianowość;
- czas rozpoczęcia zajęć lekcyjnych (stała godzina rozpoczęcia zajęć – dopuszcza się różnicę 1 godziny pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia);
- różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia (dopuszcza się różnicę 1 godziny pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia).

W roku 2023 organizacja zajęć szkolnych ograniczona została do jednozmianowego trybu nauczania z wyjątkiem 2 szkół podstawowych. Rozkłady zajęć lekcyjnych skontrolowano w 25 placówkach w 541 oddziałach. Nieprawidłowości stwierdzono w 11 szkołach w 84 oddziałach. Decyzji administracyjnej nie wydano.

Nierównomierne obciążenie uczniów godzinami lekcyjnymi w ciągu tygodnia wynika ze specyfiki funkcjonowania placówek, w których znaczna ilość zajęć realizowana jest w zawodowych oddziałach łączonych (szkoły ponadpodstawowe). Zróżnicowanie ilości godzin dydaktycznych w poszczególnych dniach spowodowane jest również wymiarem zatrudnienia nauczycieli, którzy pracują w kilku placówkach szkolnych, co bezpośrednio wpływa na przydział danych przedmiotów do godzin lekcyjnych. Kolejnym problemem uniemożliwiającym sprostanie wymogom jest konieczność dostosowania się do wymagań pracodawców, u których uczniowie odbywają praktyki (szkoły branżowe). Ponadto w szkołach podstawowych problem ten dotyczy głównie uczniów klas siódmych (a w szczególności klas sportowych), którzy zgodnie z ramowym planem nauczania mają do zrealizowania dużą ilość godzin lekcyjnych.

5. Zapewnienie w szkołach miejsca na podręczniki i przybory szkolne.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego skontrolowano możliwość pozostawienia w pomieszczeniach szkoły podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich skontrolowanych placówkach oświatowych zapewniono uczniom możliwość pozostawienia ww. przedmiotów.

6. Ocena obciążenia uczniów tornistrami szkolnymi.

W roku 2023 roku przeprowadzono badanie dotyczące oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 10 placówkach. Badaniu poddano 890 uczniów z czego u 168 stwierdzono, że waga tornistra szkolnego przekracza 15% masy ich ciała. Według informacji uzyskanych od dyrektorów placówek w pomieszczeniach szkół zapewniono wszystkim uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych (indywidualne szafki na korytarzach, indywidualne szafki, półki i szuflady w klasach, regały, szafy w klasach). Podczas wykonania badania stwierdzono, że uczniowie klas IV-VIII nie zostawiają w nich podręczników i przyborów szkolnych. W wielu placówkach nie wykorzystują ich nawet do przechowywania przyborów plastycznych i strojów na lekcje wychowania fizycznego. W plecakach uczniów znajdowało się wiele niepotrzebnych przedmiotów m. in. brudnopisy w twardej oprawie, podwójnych piórników, podręczników i zeszytów z przedmiotów, które nie były w planie lekcji danego dnia, uchwytów do selfie, porcelanowych kubków itp. Na ciężar plecaków wpływ miały również napoje, które dzieci przynoszą z domów. W związku z powyższym zalecano stopniowy powrót do udostępniania poidełek (po uprzednim przeprowadzeniu badania bakteriologicznego wody) oraz ciepłych napojów. Pomimo dostosowania się większości szkół do powyższego zalecenia podczas przeprowadzania oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych nadal stwierdzano obecność w plecakach dodatkowych termosów z herbatą. Zwrócono uwagę również na sposób noszenia plecaków na plecach oraz regulację szelek. Wielu uczniów nosi plecak na jednym ramieniu, a długość szelek jest nieadekwatna do postury dziecka (zbyt długie szelki).

W związku z powyższym przeprowadzono instruktaż prawidłowego noszenia i pakowania tornistrów szkolnych oraz wydano zalecenia dyrektorom placówek, w celu ich wyeliminowania i kształtowania prawidłowych nawyków zdrowotnych.

7. Opieka medyczna.

W 2023 roku skontrolowano 45 placówek oświatowych pod kątem zapewnienia opieki medycznej. 28 szkół posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji, a 17 zapewniało opiekę medyczną w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki.

Nie stwierdzono uchybień sanitarnych i technicznych w powyższych gabinetach.

W dalszym ciągu w większości szkół podstawowych na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn, uczniowie nie mają zapewnionego dostępu do opieki stomatologicznej.

Na wniosek Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie dnia 13.09.2021r. wpłynęło pismo z Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych z Urzędu Miejskiego w Krotoszynie, w którym przedstawiono przyczynę oraz podjęte działania przez organ prowadzący placówki oświatowe w celu zapewnienia opieki stomatologicznej. Z informacji wynika, że w roku 2019 MiG Krotoszyn wystąpiła do świadczeniobiorców, którzy mieli podpisaną umowę NFZ w zakresie świadczeń ogólnostomatologicznych dla dzieci i młodzieży z propozycją podpisania porozumień gwarantujących udostępnienie tych gabinetów na potrzeby uczniów określonych szkół. Żaden z lekarzy stomatologów nie podpisał porozumienia. W dalszej kolejności wystąpiono do firmy ART DENTAL Aleksandra Mazurowska w Złotnikach z prośbą o ujęcie w harmonogramie postoju dentobusu w MiG Krotoszyn. Nie otrzymano odpowiedzi zwrotnej. Dnia 21.03.2023r. do PPIS w Krotoszynie wpłynęło kolejne pismo z Urzędu Miejskiego w Krotoszynie o postępach w ww. sprawie. W piśmie poinformowano, że samorząd gminny w grudniu 2022r. nawiązał kontakt z Centrum Medycznym - Corten Medic Tomasz Sikora w Radomiu. W lutym 2023r. ponownie skontaktowano się z przedstawicielem medycznym Centrum, by potwierdzić chęć skorzystania ze złożonej oferty, proponując udostępnienie 2 pomieszczeń w szkołach podstawowych na terenie miasta Krotoszyn, które spełniałyby wymagania lokalowe stawiane podmiotom prowadzącym działalność leczniczą. Pomimo zapewnień pracownika Centrum o chęci nawiązania współpracy, do dnia 31.12.2023r. Centrum Medyczne nie przedstawiło żadnych konkretnych założeń, co do dalszej realizacji zadania.

8. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W okresie trwania ferii zimowych skontrolowano 2 turnusy organizowane w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania oraz 2 obozy sportowe w obiektach sezonowych. Liczba uczestników wynosiła 150 osób.

W trakcie letniego wypoczynku skontrolowano 16 turnusów, w tym 9 form w miejscu zamieszkania, 5 obozów w obiektach użytkowanych okazjonalnie do wypoczynku, 1 obóz pod namiotami oraz 1 obóz organizowany w obiekcie hotelarskim. Liczba uczestników wypoczynku wynosiła 557 osób.

Kontrole sanitarne wypoczynku letniego i zimowego nie wykazały zaniedbań w utrzymaniu bieżącego porządku i czystości.

9. Postępowanie administracyjne.

W roku 2023 wydano 4 decyzje administracyjne (merytoryczne) w tym:

- 3 decyzje potwierdzające spełnianie wymagań sanitarno – lokalowych w obiektach prowadzących usługi oświatowe (żłobki),
- 1 decyzję dotyczącą stanu sanitarno - technicznego korytarzy szkolnych (szkoła podstawowa).

W roku 2023 nałożono 1 mandat karny za nieprawidłowe przechowywanie detergentów i innych środków chemicznych (szkoła podstawowa).

10. Na terenie wszystkich skontrolowanych placówek oświatowych przestrzegany był zakaz palenia tytoniu i papierosów elektronicznych. W widocznych miejscach umieszczono odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych, w tym e-papierosów.

11. Podsumowanie.

- Harmonogram kontroli zrealizowano w 99%. Nie przeprowadzono kontroli w jednym obiekcie ze względu na jego likwidację
- Na terenie powiatu krotoszyńskiego w placówkach oświatowych przeprowadzane były remonty kompleksowe oraz bieżące, które zostały wykazane w informacji opisowej protokołów kontroli z przygotowania szkół do nowego roku szkolnego.
- Wszystkie obiekty nauczania i wychowania posiadały sanitariaty wewnętrzne, ciepłą wodę bieżącą (przez cały rok) oraz zapewniały warunki do utrzymania higieny osobistej.
- Podczas kontroli szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie oceny standardów dostępności uczniów do urządzeń higieniczno - sanitarnych stwierdzono, że w 4 placówkach, nie zachowano standardów dostępności uczniów do umywalk. Wszystkie placówki, w których stwierdzono ww. nieprawidłowość przeprowadziły konsultacje ze specjalistami w dziedzinie hydrauliki. Liczba brakujących urządzeń nie zostanie zwiększona ze względu na brak możliwości technicznych budynków powstałych przed rokiem 2002.
- Na terenie powiatu krotoszyńskiego nie ma placówek z sanitariatami zewnętrznymi.
- Wszystkie skontrolowane placówki oświatowe zapewniały opiekę medyczną nad uczniami. Problem stanowi organizacja opieki stomatologicznej dla większości uczniów szkół podstawowych na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn.
- W roku 2023 roku przeprowadzono badanie dotyczące oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 10 placówkach. Stwierdzono, że u 19 % badanych uczniów waga tornistra szkolnego przekracza 15% masy ich ciała. W związku powyższym wydano zalecenia dyrektorom placówek, w których stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie, w celu ich wyeliminowania .
- We wszystkich skontrolowanych placówkach oświatowych zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.
- Wszystkie skontrolowane placówki oświatowe realizują ustawę o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Współpraca z dyrektorami placówek oświatowych z terenu powiatu przebiegała sprawnie i harmonijnie.

Oddział Nadzoru - Stanowisko Pracy do Spraw Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. Na stanowisku pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Krotoszynie obowiązki służbowe prowadzone są zarówno w obiekcie Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Krotoszynie, jak również na terenie całego powiatu krotoszyńskiego w ramach wykonywania działań związanych z odbiorami obiektów budowlanych, wizytacji oraz kontroli zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz wiedzą merytoryczną. Przeprowadzone szkolenie w formie narady we wrześniu 2023 roku przez Wojewódzką Stację Sanitarno- Epidemiologiczną w Poznaniu pozwoliło zwiększyć wiedzę w zakresie kontroli warunków higieniczno-sanitarnych dotyczących pomieszczeń kuchennych w różnego typu obiektach żywienia.
2. W roku 2023 Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z art. 56 Prawa Budowlanego uczestniczyła w kontroli przekazania do użytku 22 obiektów. Odbiory sanitarne w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego, obejmowały między innymi:
 - Obiekty branży spożywczej (sklepy spożywcze, obiekty gastronomiczne),
 - Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, studia tatuażu,
 - Obiekty handlowe,
 - Obiekty służby zdrowia (szpital, placówki lekarskie, rehabilitacyjne),
 - Obiekty sportowe (baseny rekreacyjne, sale fitness),
 - Obiekty szkolne (modernizacje, przebudowy, rozbudowy), przedszkola, żłobki,
 - Obiekty zakładów pracy (archiwa zakładowe, hale magazynowe, warsztaty samochodowe),
 - Stacje paliw.

Podczas przeprowadzenia kontroli obiektów stwierdzono, że dokumentacje były opiniowane przez rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych. Ponadto odbiory dokonywane są wspólnie z pracownikami innych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w zależności od branży dopuszczanego do użytkowania obiektu. Niektóre z obiektów dotyczyły rozbudowy i przebudowy większych zakładów produkcyjnych lub związane były z powstaniem nowych obiektów na terenie powiatu krotoszyńskiego.

W przypadku 13 inwestycji w trakcie biegu terminu określonego w art. 56 ust. 2 Prawa Budowlanego zostało wydane postanowienie, w którym nie zgłoszono sprzeciwu w przypadku nieprzeprowadzonych oględzin, zajmując jednocześnie stanowisko o braku sprzeciwu i uwag.

W pozostałych obiektach w 2023 roku przeprowadzono wizytacje oraz kontrole w celu sprawdzenia warunków higieniczno- sanitarnych w planowanych, istniejących obiektach budowlanych w związku ze zmianą warunków bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, pracy, zdrowotnych, higieniczno-sanitarnych, ochrony środowiska bądź wielkości lub układu obciążeń.

Uzgodnienie wykonane przez rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych stwierdzono w 24 obiektach podlegających kontroli. W przypadku 18 kontroli stwierdzono

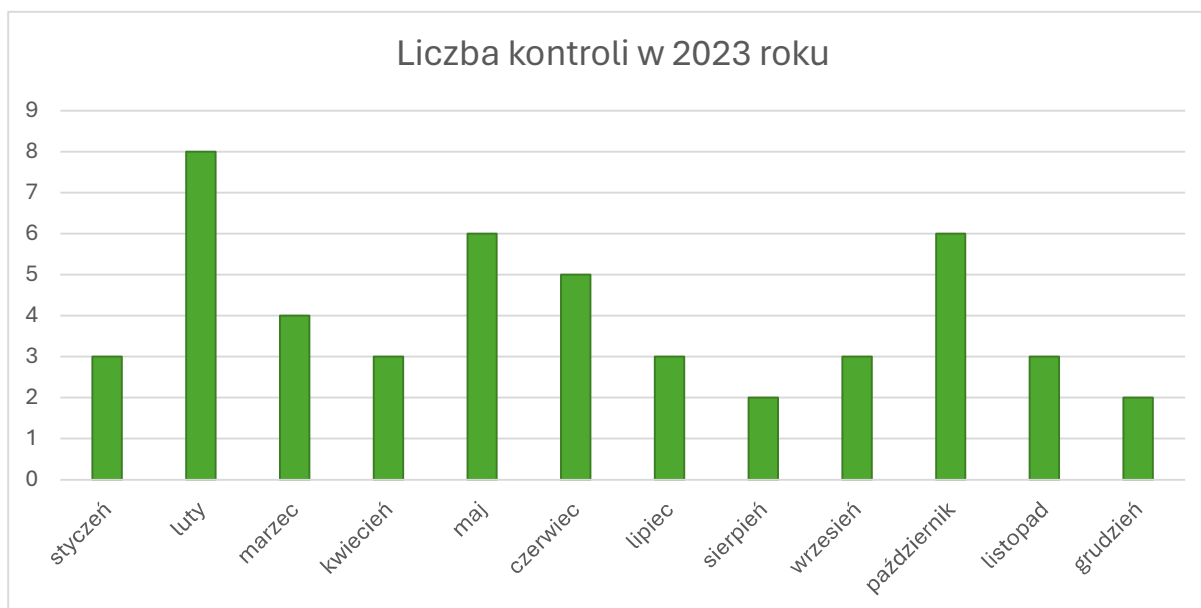
uzgodnienie dokumentacji projektowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

w pozostałych 6 przypadkach podczas kontroli stwierdzono brak uzgodnienia dokumentacji projektowej pod kątem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Tabela 1. Ilość wszystkich dokonanych kontroli przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie w roku 2023.

Miesiąc	Rok	Liczba odbiorów (wizytacji)	Suma kwartalna	Ilość
styczeń	2023	3	Razem I kwartał	15
Luty		8		
marzec		4		
kwiecień		3	Razem II kwartał	14
Maj		6		
czerwiec		5		
lipiec		3	Razem III kwartał	8
sierpień		2		
wrzesień		3		
październik		6	Razem IV kwartał	11
listopad		3		
grudzień		2		
razem		48		48

Wykres 1. Liczba wszystkich dokonanych kontroli przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie w poszczególnych miesiącach 2023 roku.

Wykres 2. Procentowy rozkład na kwartały dokonanych kontroli przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie w roku 2023.

- Jednym z zadań stanowiska do spraw zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działającego na terenie powiatu krotoszyńskiego jest prowadzenie profilaktyki oraz kontroli związanej z ochroną zdrowia człowieka zarówno na etapach planowania przestrzennego, projektowania, a także wykonawstwa wszelkiego rodzaju inwestycji. Jednym z istotnych elementów pracy na tym stanowisku jest uzgadnianie oraz opiniowanie w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko. Obszar tych działań, również w zakresie Państwowej Inspekcji Sanitarnej regulowany jest prawnie poprzez ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.). W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na stanowisku zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonuje się opiniowania zarówno planów ogólnych gminy jak również miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonywane w zapobiegawczym nadzorze sanitarnym dotyczą również analizowania wszelkich przedsięwzięć, które dotyczą obiektów inwentarskich, budowy oraz modernizacji dróg, ścieżek rowerowych, linii kolejowych, elektroenergetycznych, a także wszelkich inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii tj. głównie farm fotowoltaicznych. Przeprowadzane czynności mają za zadanie zapewnienie w przekazywanych do użytkowania obiektach optymalnych warunków sanitarno- higienicznych w miejscach pobytu i pracy społeczeństwa tj. w zakładach produkcyjnych i usługowych, w miejscach odpoczynku, magazynowania i dystrybucji środków spożywczych. Zakres kompetencji zapobiegawczego nadzoru sanitarnego określony jest przede wszystkim w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych ustawach i rozporządzeniach wykonawczych.

4. W roku 2023 r. wykonano 12 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Dla każdego uzgodnienia odpowiedni organ przedstawił wszelką niezbędną dokumentację pozwalającą na zajęcie stanowiska. Wydano również 8 opinii dotyczących projektu dokumentu planów miejscowych oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, planów ogólnych gmin wraz z ich prognozą oddziaływania na środowisko.
5. W roku sprawozdawczym 2023 ustosunkowano się do 47 spraw dotyczących ustalenia konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz określenia jego zakresu. Każdą ze spraw analizowano ze szczególnym uwzględnieniem jej wpływu inwestycji na życie i zdrowie ludzi. W przypadku 41 opinii sanitarnych stwierdzono w toku postępowania brak konieczności sporządzenia raportu i odstąpiono od podania jego zakresu. Przedłożone karty informacyjne i wskazane w nich informacje oraz przedstawione w toku postępowania uzupełnienia wykazywały, iż przy zastosowaniu określonych zabezpieczeń oraz rozwiązań chroniących środowisko, nie zachodzą przesłanki, które uniemożliwiłyby realizację przedmiotowej inwestycji. Inwestycje dotyczyły w dużym stopniu powiększania, zwiększania obiektów lub planów wybudowania wielkopowierzchniowych hodowli. Opinie związane były również z rozbudową zakładów przemysłowych oraz usługowych, a także planowaną budową osiedli mieszkalnych. Duży procent analizowanych inwestycji dotyczył rozwoju alternatywnych źródeł energii tj. farm fotowoltaicznych. Wydane opinie związane były w szczególności z obiektami inwentarskimi związanymi z rozbudową gospodarstw rolnych bądź modernizacją już istniejących poprzez zwiększenie Dużych Jednostek Przeliczeniowych (DJP) w gospodarstwach. W coraz to większym stopniu inwestorzy planują rozbudowę swoich gospodarstw rolnych poprzez zwiększanie ilości sztuk w hodowli do znacznych wartości wielkości inwentarza. W wielu przypadkach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie zwracał się do inwestora o uzupełnienie dokumentacji o dodatkowe informacje w celu uzyskania pełnej wiedzy na określony temat. Na tej podstawie po wykonanej analizie wydane zostały odpowiednie stanowiska oraz przedstawione opinie sanitarne. W przypadku 6 przedsięwzięć ustalono konieczność sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz określono jego zakres. Głównym czynnikiem wpływającym na wydanie opinii dotyczącej konieczności sporządzenia raportu był przede wszystkim znacząco mały zakres opracowanej karty, który nie przedstawiał konkretnych rozwiązań lub informacji o parametrach środowiskowych mających wpływ na życie i zdrowie ludzi. Często decyzja o wskazaniu do sporządzenia raportu związana była z małą ilością obliczeń w stosunku do parametrów wskazujących jakość powietrza, gleby, wód, gospodarki odpadami oraz uciążliwości akustycznych. W przedstawianych kartach informacyjnych przedstawiano alternatywne warianty inwestycji oraz zagrożenia środowiskowe dla ludzi związane z wykonaniem określonej inwestycji. Coraz to większy rozwój procesów technologicznych oraz instalacji wpływa w dużym stopniu na inwestowanie w coraz to bardziej skomplikowane procesy, z których każdy mimo rozwoju zabezpieczania negatywnym oddziaływaniom może wpływać potencjalnie na środowisko oraz ludzi. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie dla wydanych 6 opinii sanitarnych widział konkretne przesłanki, które w świetle obowiązujących przepisów mogłyby uniemożliwić realizację przedmiotowej inwestycji. W wielu przypadkach w analizowanych dokumentach stwierdza się brak odpowiednich przepisów prawnych w polskim prawodawstwie, które ułatwiłyby weryfikację potencjalnych zagrożeń danego

przedsięwzięcia w stosunku do środowiska naturalnego, ludzi i zwierząt, w szczególności o zagadnienie dotyczące odorów. Istotnym elementem, na który Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie zwracał nadal szczególną uwagę, było wskazywanie w projektowanych inwestycjach zapewnienia dostaw wody przez przedsiębiorstwa wodociągowe, wskazanie dalszego prawidłowego funkcjonowania całego wodociągu oraz utrzymanie prawidłowych parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Istotnym elementem, na który Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie zwracał uwagę był szeroko rozumiany wpływ inwestycji na zdrowie i życie ludzi w najbliższym otoczeniu inwestycji. Związane jest to z większymi rozbiorami wody przez użytkowników co może wpływać w kolejnych latach na pojawiające się trudności z utrzymaniem odpowiednich parametrów oraz zdolności zaspokajania ludzi oraz zwierząt w wodę.

6. W 2023 roku ustosunkowano się do 6 opinii dotyczących uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie starał się wskazywać w wydawanych dokumentach poprzez wyszczególnienie zaleceń w opiniach sanitarnych elementów, na które należałoby zwrócić uwagę w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi. Podobnie jak sprawy związane z ustaleniem konieczności sporządzenia raportu wydane opinie dotyczyły między innymi: budynków inwentarskich oraz większych zakładów przemysłowych.

W jednym z przypadków Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie zaopiniował negatywnie warunki realizacji przedsięwzięcia dotyczące budowy instalacji do produkcji alkoholu etylowego. Planowane przedsięwzięcie wymagało zapewnienia znacznych wielkości w odniesieniu do podstawowych surowców, mediów oraz energii elektrycznej. W omawianym przedsięwzięciu kluczowy fakt stanowiło zapewnienie wystarczającej ilości wody oraz odpowiedni sposób jej uzdatnienia w celu uzyskania prawidłowej jakości wody niezbędnej do wszystkich procesów technologicznych. Przedstawiona w raporcie oddziaływania na środowisko dla inwestycji ilość wody na poziomie 500 000 m³/ rok (t.j. 1 500 m³/ dobę) stanowiła poważne wyzwanie oraz zagrożenie dla gospodarki wodnej powiatu krotoszyńskiego. Wskazane przez inwestora dobowe zapotrzebowanie na wodę stanowiło około 1/5 średniej dobowej wydajności wód podziemnych całego wodociągu Krotoszyn. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie zapewnienie praktycznie w całości (woda na cele socjalno- bytowe w ilości 2 m³/dobę dostarczana z wodociągu gminnego) zapotrzebowania na wodę dla przedmiotowej inwestycji z wód powierzchniowych cieku Jawnik stanowiło poważne zagrożenie dla gospodarki wodnej oraz ciągłości zapewnienia dostępu do wody pomimo wskazania uzupełnienia zapotrzebowania na wodę przez zaprojektowanie stawu ziemnego przyległego do cieku. W raporcie wskazano również, iż jakość oraz ilość płynącej wody w cieku uzależniona jest w całości od wielkości, częstotliwości i okresowości opadów atmosferycznych co stanowić mogło poważne zagrożenie w ciągłości dostaw wody w wymaganej ilości, a także budziło wątpliwości co do skuteczności procesu uzdatniania wody powierzchniowej.

7. W roku sprawozdawczym 2023 zaopiniowano łącznie 40 dokumentacji projektowych. Opiniowane dokumentacje dotyczyły między innymi:
- Obiektów branży spożywczej (sklepy, obiekty gastronomiczne),
 - Zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej, gabinetów masażu, fizjoterapii i studia tatuażu,
 - Zakładów produkcyjnych, przemysłowych,
 - Warsztatów samochodowych,
 - Obiektów wypoczynkowo- rekreacyjnych,
 - Sal przeznaczonych do wykonywania ćwiczeń fitness,
 - Placówek szkolno- wychowawczych,
 - Sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wody.

W wielu przypadkach wskazywano niezbędne elementy do wykonania w celu pełnego zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnych w projektowanych obiektach. Wskazywane zalecenia dotyczyły w większości przypadków zapewnienia odpowiedniej liczby punktów wodnych, dostosowania odpowiedniej wysokości w pomieszczeniach, zapewnienia prawidłowej wentylacji, wyposażenia obiektów w punkty zaplecza socjalnego, wydzielenia kąpoków czystościowych oraz elementów wyposażenia lokali i materiałów wykorzystywanych do ich wykończenia.

8. W roku sprawozdawczym 2023 wydano 93 decyzji płatniczych. Dotyczyły one zarówno decyzji związanych z czynnościami odbiorów obiektów oraz opiniowania dokumentacji projektowych.
9. Pozostałe 8 spraw dotyczyło bieżących spraw wpływających oraz wykonanych przez pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarnej- Epidemiologicznej w Krotoszynie. W przypadku 4 zajętych stanowisk dotyczyły one korespondencji oraz wymiany informacji z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Pozostałe 4 sprawy i zajęte w nich stanowiska dotyczyły wymiany informacji oraz posiadanej wiedzy z innymi organami administracji publicznej lub przedsiębiorcami.
10. Współpraca z władzami szczebla samorządowego zarówno gminnego i powiatowego oraz służbami i inspekcjami działającymi na terenie powiatu krotoszyńskiego układa się również w sposób prawidłowy.
11. Wnioski o wydanie opinii sanitarnych rozpatrywane były w ustawowym terminie. Przeprowadzane kontrole starano się planować w najbliższym możliwym terminie, tak aby każda inwestycja oraz niezbędna dokumentacja wykonana była w wiążącym przepisami prawa terminie. Podczas kontroli weryfikowano wszelką dokumentację projektową oraz protokoły dotyczące sprawności przewodów wentylacyjnych, jakością wody, atesty, dokumentacji związanej z odstępstwami od warunków technicznych oraz pozostałe dokumenty branżowe. Wszelkie zalecenia starano się wskazywać w protokole oraz monitorować w celu pełnego dostosowania obiektu do wymagań zawartych w przepisach prawnych.
12. W roku 2023 przeprowadzono wszelkie możliwe zadania oraz kontrole obiektów tak, aby w powiecie krotoszyńskim warunki higieniczno- sanitarne zarówno w zakładach pracy oraz miejscach użyteczności publicznej odpowiadały wszelkim koniecznym wymaganiom, a tym samym nie pogarszały życia i zdrowia mieszkańców oraz gości spędzających czas w powiecie krotoszyńskim.

Tabela 2. Ilość wyszczególnionych zadań wykonanych na stanowisku pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie w roku 2023.

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym negatywnie
Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	0	0
	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	12	0
	opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	8	0
Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	47	0
	wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	0	0
	wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	6	1
	wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko	0	0
uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych		40	0
zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych		0	0
opiniowanie projektów planów remedjacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku		0	0
dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych		35	0
sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania		0	0
innych spraw		8	0
Kontrole		48	0
Postanowienia		13	-
Decyzje płatnicze		93	-

Tabela 3. Zestawienie ilości wydanych opinii sanitarnych, postanowień merytorycznych przez - Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny – Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Krotoszynie w latach 2021- 2023 z rozbiem na poszczególne gminy powiatu krotoszyńskiego.

Gmina:	Uzgodnienia dokumentacji projektowej (ogółem)			Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego oraz adaptacji lokali			Uzgodnienia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska			Ustalenia konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie jego zakresu			Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko			Uzgodnienia projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko		R A Z E M		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2022	2023	2021	2022	2023
Krotoszyn – miasto	21	26	25	23	30	24	1	0	0	6	6	9	0	1	0	0	0	51	63	58
Krotoszyn – gmina	1	2	6	2	2	6	3	1	2	12	12	12	0	1	1	0	1	18	18	27
KROTOSZYN	22	28	31	25	32	30	4	1	2	18	18	21	0	2	1	0	1	69	81	85
Kobylin – miasto	1	2	1	0	1	5	0	0	0	2	0	0	1	1	0	0	0	4	4	6
Kobylin - gmina	0	0	2	2	4	0	0	0	1	6	6	2	1	1	0	2	0	9	13	5
KOBYLIN	1	2	3	2	5	5	0	0	1	8	6	2	2	2	0	2	0	13	17	11
Koźmin Wlkp. – miasto	3	2	1	4	4	7	1	0	0	2	0	1	1	0	0	0	0	11	6	9
Koźmin Wlkp. – gmina	0	0	0	1	1	1	2	0	2	8	5	10	4	0	7	1	4	15	7	24
KOŹMIN WLKP.	3	2	1	5	5	8	3	0	2	10	5	11	5	0	7	1	4	26	13	33
ROZDRAŻEW	0	1	0	2	2	2	0	0	0	5	8	6	2	1	0	2	0	9	14	8
SULMIERZYCE	1	1	2	2	3	2	0	0	1	5	5	3	2	0	3	2	1	10	11	12
Zduny – miasto	1	3	3	4	5	8	0	0	0	2	1	0	3	0	1	1	1	10	10	13
Zduny – gmina	1	0	0	0	0	2	2	1	0	15	6	4	1	0	0	1	1	19	8	7
ZDUNY	2	3	3	4	5	10	2	1	0	17	7	4	4	0	1	2	2	29	18	20
R A Z E M	29	37	40	40	52	57	9	2	6	63	49	47	15	5	12	9	8	156	154	169

Przedstawiona wyżej tabela wskazuje na dalszy wzrost ilości przeanalizowanych dokumentacji projektowych w stosunku do lat poprzednich. W roku 2023 nastąpił również wzrost wykonanych czynności związanych z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów oraz wizytacji. Nastąpił znaczący wzrost ilości uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska w stosunku do roku 2022. Ilość wykonanych ustaleń konieczności wykonania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko była mniejsza w stosunku do roku ubiegłego. Uzgodnienia zakresów oraz stopnia informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko wystąpiły na wyższym poziomie niż w roku wcześniejszym. Uzgodnienia projektu dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko były na podobnym poziomie w stosunku do roku wcześniejszego. Ogólna ilość czynności wykonanych na Stanowisku Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zwiększyła się w stosunku do lat wcześniejszych.

Stanowisko Pracy do Spraw Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

I. REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

1. Programy krajowe:

1.1 Program „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę!”, Celem programu "Trzymaj Formę!" jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program niezwykle potrzebny i aprobowany przez nauczycieli szkół podstawowych. Ofertę programowa przedstawiono również podczas narady dyrektorów szkół. W programie brało udział 722 dzieci, z czego 4 placówki wzięły udział w teście wiedzy o zdrowiu.

1.2. Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Celem głównym programu był wzrost kompetencji rodziców zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program spotkał się z życzliwym przyjęciem przez placówki realizujące. Wg opinii koordynatorów treści programu są dostosowane do wieku dzieci i ich rozwoju intelektualnego, motorycznego i emocjonalnego.

Grupą docelową w realizowanych działaniach byli rodzice dzieci przedszkolnych w wieku 5 i 6 lat.

Edukowano wg treści programu : 880 uczestników

1.3. Program „ Bieg po zdrowie”

Celem głównym w realizacji programu było zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e- papierosów.

Grupą docelową w programie byli uczniowie klas IV szkoły podstawowej.

W programie uczestniczyło łącznie 17 szkół podstawowych (729 uczestników).

1.4.Ogólnopolski Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w tym:

a/ Konkurs „ Palić nie palić – oto jest pytanie”

Grupa docelowa: uczniowie klas V szkół podstawowych, zaproszenia do udziału w konkursie wysłano do 36 placówek, w których są klasy V . Udział w konkursie wzięło 12 szkolnych. Nagrody ufundowało: Starostwo Powiatowe w Krotoszynie, Powiatowa stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Krotoszynie (PSSE) , Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poznaniu (WSSE)

b/ akcja ”Światowy Dzień bez Tytoniu”

W szkołach podstawowych w Krotoszynie przeprowadzono prelekcje wśród uczniów klas VII na temat szkodliwości palenia i inhalowania tytoniem (269 uczestników) oraz przeprowadzono konkursy – Test wiedzy o zgubnym działaniu nikotyny. Nastąpiła również dystrybucja materiałów edukacyjnych do szkół (32 placówki) oraz do MOPS-u

w Krotoszynie, Domu Seniora, ZKM w Krotoszynie, KOK w Krotoszynie, Przychodni 'Psyche' w Krotoszynie. Ponadto akcja została nagłośniona w prasie lokalnej oraz stronie internetowej PSSE w Krotoszynie. Podczas obchodów ww. święta promowano hasło przewodnie WHO „Sadźmy żywność – nie tytoń”

c/ Światowy Dzień Rzucania Palenia:

W akcję informacyjno – edukacyjną zaangażowały się szkoły podstawowe powiatu krotoszyńskiego oraz zakłady pracy (15 prelekcji – 265 uczestników) z częścią warsztatową – „Test uzależnienia od tytoniu” oraz przeprowadzono happening szkolny „Mandat – stop palaczom drogowym”, gdzie na parkingu szkolnym uczniowie rozdawali przysłowiowe mandaty. Dodatkowo zorganizowano 2 punkty informacyjno – edukacyjne w NZOZ „Familijska”, gdzie edukowano pacjentów przychodni oraz drugi podczas spotkania z Minister Zdrowia pt. „Ambasadorki Zdrowia”. Ponadto zaproszono pracowników medycznych krotoszyńskich przychodni na webinar pt. „Jak pomóc pacjentowi onkologicznemu zerwać z nałogiem palenia”. Nastąpiła dystrybucja materiałów edukacyjnych wśród zakładów pracy powiatu krotoszyńskiego. Akcja została nagłośniona w prasie lokalnej.

1.5 Profilaktyka HIV/AIDS :

a/ Akcja „ Bezpieczne Walentynki”: do 9 placówek szkół ponadpodstawowych przekazano pismo przewodnie z informacją o prowadzonej akcji i przekazano materiały oświatowo (oz) zdrowotne i materiały informacyjne. Tematem przewodnim obchodów „Bezpiecznych Walentynek” był dostęp do testów i punktów konsultacyjno –diagnostycznych w Polsce. W ramach „Bezpiecznych Walentynek” nastąpiła dystrybucja broszur oraz plakatów, w szkołach przeprowadzono pogadanki tematyczne z wykorzystaniem przesłanych materiałów edukacyjnych oraz przeprowadzono anonimowy quiz. Dodatkowo wraz z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Krotoszynie kierowcom wręczano słodkie upominki wraz z broszurą promującą bezpieczne zachowania prozdrowotne.

b/ realizacja projektu „ Młodzieżowy Lider Zdrowia kontra HIV” do 6 placówek szkół ponadpodstawowych wysłano zaproszenia do udziału w Projekcie. W 3 placówkach przeprowadzono szkolenia, w których uczestniczyło 39 odbiorców.

c/ „1 grudnia Światowy Dzień AIDS” oraz kampania edukacyjna” Mam czas rozmawiać”:

W ramach realizacji projektu 1 grudnia w Krotoszyńskiej Bibliotece Publicznej zorganizowano prelekcje dla uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczące profilaktyki HIV/ AIDS w kontekście najnowszych danych statystycznych. Prelekcja była prowadzona przez pracownika PSSE w Krotoszynie. Następnie odbyła się prelekcja gościa z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu oraz wręczanie nagród laureatom konkursu „Nie daj szansy AIDS”.

W drugiej części spotkania nastąpiła emisja filmu pt. "Fryzjerzy świata dla chorych na HIV/AIDS" i koncert muzyczny w wykonaniu uczennicy ZSP Nr 2 w Krotoszynie.

Spotkanie było relacjonowane przez redaktora lokalnej gazety, który umieścił fotorelację w prasie. Impreza była również promowana na stronach szkół oraz w mediach społecznościowych PSSE Krotoszyn.

Dodatkowe działania promujące obchody Światowego Dnia AIDS:

- Współpraca z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu
- Przesłanie materiałów dotyczących Punktów Konsultacyjno – Diagnostycznych oraz materiałów dotyczących diagnostyki w kierunku HIV do prasy, szkół ponadpodstawowych 39 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej
- Dystrybucja plakatów Punktów Konsultacyjno - Diagnostycznych w Laboratoriach Diagnostycznych w Krotoszynie

W celu promocji Światowego Dnia Walki z AIDS rozdysponowano materiały dydaktyczne do Centrum Krwiodawstwa oraz NZOZ "Psyche". Umieszczono informacje w prasie, na stronie internetowej, gablocie.

- realizacja kampanii „**Mam czas rozmawiać**” : przekazanie do 7 placówek szkół ponadpodstawowych informacji o prowadzonej kampanii oraz przekazanie wg rozdzielnika materiałów oz: „ Mity o AIDS”, „Co musisz wiedzieć o HIV i AIDS”, „HIV I AIDS o co kaman”, „Mini rozmówki rodzinne”, „Czas działać”

- w gablocie PSSE w Krotoszynie wykonano wystawkę tematyczną, a do dyspozycji petentów wyłożono materiały oz: ulotki, składanki, broszurki, zakładki

1.6 Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych:

Celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

Grupą docelową są kobiety w wieku prokreacyjnym, kobiety w ciąży. Grupą pośrednią – rodziny kobiet, partnerzy, znajomi, lekarze, nauczyciele, pracodawcy, ogół społeczeństwa.

- **Realizacja programu „ARS, czyli jak dbać o miłość”** w 6 placówkach szkół ponadpodstawowych. Edukowano wg treści programu 326 uczniów. Oferta programowa została przesłana do 10 placówek oświatowych.

1.7 Profilaktyka chorób nowotworowych - Program „ Wybierz życie – pierwszy krok”

Celem głównym realizacji programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę poprzez : zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym oraz dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

Grupą docelową w programie byli uczniowie szkół ponadpodstawowych (*573 uczniów w 6 placówkach*)

- Program realizowało 6 szkół ponadpodstawowych.

- **Z okazji Międzynarodowego Dnia Profilaktyki Raka szyjki Macicy Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Krotoszynie zorganizowała konferencję medyczną dotyczącą chorób przenoszonych drogą płciową oraz profilaktyki raka szyjki macicy. Prelekcje przeprowadzili: pracownik PSSE w Krotoszynie oraz lekarz ginekolog.**

Dodatkowo nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu organizowanego przez PSSE w Krotoszynie „Każda piękna, zdrowa, świadoma” dla uczniów szkół ponadpodstawowych powiatu krotoszyńskiego. Spotkanie odbyło się w Kinie „Przedwiośnie” w Krotoszynie.

1.8 Program „Mamo, Tato – co Wy na to?”

Celem Programu jest zwrócenie uwagi osób dorosłych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi - przede wszystkim rodziców - na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Celem Programu jest również podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci 5-6 letnich, uwrażliwienia ich na potrzeby „małego” człowieka, budowanie relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa oraz uświadomienie rodzicom roli jaką odgrywają w rozwoju własnego dziecka.

Zasadnicze działania:

Dystrybucja materiałów dydaktycznych (1038 uczestników działań) oraz prelekcje na temat higieny dzieci.

1.9 Program „ Wiem, nie biorę ! Jestem bezpieczny”

Program zrealizowany w ramach „ Profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych”

Grupą docelową byli uczniowie klas szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Zasadnicze działania:

Prelekcje – 216 uczestników działań w 4 placówkach

II. REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROMAMOWYCH

2. Interwencje nieprogramowe krajowe i lokalne

2.1. Akcja „ Profilaktyka grypy”

Celem przeprowadzonej akcji były działania profilaktyczne i informacyjne adresowane do ogółu społeczeństwa i pacjentów placówek medycznych.

Grupą docelową był ogół społeczeństwa. Koordynatorem i realizatorem działań był pracownik PSSE w Krotoszynie.

Zasadnicze działania:

- do prasy lokalnej przekazano celem publikacji materiały informacyjno – edukacyjne
- w PSSE w Krotoszynie dla petentów udostępniono materiały informacyjno – edukacyjne, natomiast do placówek NZOZ i placówek oświatowo wychowawczych (łącznie 71) przekazano materiały oświatowo- zdrowotne oraz plakaty
- w 10 aptekach powiatu krotoszyńskiego rozdysponowano ulotki "Grypa czy przeziębienie?"

2.2. Akcja „Bezpieczne wakacje”

Celem akcji było zwrócenie uwagi kadry pedagogicznej i uczestników wypoczynku letniego na ważne aspekty zdrowego stylu życia wolnego od nałogów, używek, promowanie profilaktyki nowotworowej – „**Znamie? Znam je! – profilaktyka czerniaka**” - 771 uczestników oraz promocja akcji „**Szczepimy się**”

Zasadnicze działania:

- dystrybucja materiałów edukacyjnych, **również w języku ukraińskim pt. „Sami dbamy o swoje zdrowie”**
- prelekcje – 19 działań – 481 uczestników

2.3. Profilaktyka zatruc grzybami

Celem akcji było zwrócenie uwagi na ryzyko zatrucia grzybami, uświadomienie konsekwencji zdrowotnych zatrucia oraz przestrzeganie przed niewiedzą dotyczącą zbierania i spożywania niewłaściwych gatunków grzybów.

Zasadnicze działania:

- dystrybucja materiałów oświatowo – zdrowotnych na temat grzybów : dla Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Krotoszynie, prelekcje w Klubie Seniora w Krotoszynie oraz w Zdunach i Konarzewie. – 3 działania - 109 uczestników. Prelekcje odbyły się z udziałem wykwalifikowanego klasyfikatora grzybów, pracownika PSSE w Krotoszynie.

2.4. Promocja szczepień ochronnych oraz akcja „SzczepimySię”

Część materiałów edukacyjnych została przekazana na Festyn Rodzinno- Integracyjny organizowany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krotoszynie.

Zasadnicze działania:

- dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych

2.5. Akcja „Mały kleszcz- duży problem”

Jest to ogólnopolska akcja informacyjno – edukacyjna skierowana do ogółu społeczeństwa mająca na celu profilaktykę w zakresie chorób odkleszczowych . Zorganizowano 2 punkty informacyjno – edukacyjne dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych wraz z instruktązem tj. w trakcie obchodów 25- lecia Powiatu Krotoszyńskiego oraz Dożynek Powiatowych.

Zasadnicze działania:

- W ramach akcji przygotowano **prelekcję dla Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów** . Podczas spotkania udzielono informacji nt chorób odkleszczowych, zakażenia boreliozą, możliwością stosowania szczepień. Przedstawiono pokaz multimedialny i zaprezentowano działanie kleszczołapek. Uczestnicy prelekcji otrzymali ulotki edukacyjne. 32 działania – 630 uczestników.

2.6. Profilaktyka wszawicy

Celem akcji było zwrócenie uwagi kadry pedagogicznej, dzieciom, uczniom, uczestnikom wypoczynku letniego na ważne aspekty zachowania czystości i zasad higieny osobistej.

Zasadnicze działania:

- Na stronie internetowej PSSE w Krotoszynie umieszczono informacje na temat "wszawicy głowowej, czyli jak pokonać mity, wstyd i pasożyty?"

2.7. Bezpieczny Senior

Celem przeprowadzonej akcji były działania profilaktyczne i informacyjne adresowane do seniorów.

Zasadnicze działania:

- dystrybucja materiałów edukacyjnych z okazji **Światowego Tygodnia dla Serca** – ‘Dbajmy o serce, na to nigdy nie jest za późno’. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna zorganizowała konkurs plastyczny skierowany do uczniów klas 1-3 szkół podstawowych powiatu krotoszyńskiego laurka „Serdeczni dla serca”. Następnie podczas Światowego Tygodnia dla Serca wręczono je Seniorom z Klubu Seniora w Zdunach, w Konarzewie oraz Krotoszynie. Dodatkowo przeprowadzono prelekcję pt. „Pozytywne wskazówki dla Pozytywnego Seniora”, która dotyczyła między innymi:

- profilaktyka chorób onkologicznych – czerniak
- promocja akcji „#Szczepimy Się”
- choroby układu krążenia, miażdżycy
- nadmierna suplementacja i lekomania
- promocja szeroko rozumianej aktywności sportowej dla seniora

2.8. Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

Kampania informacyjna "Wybieraj bezpieczną żywność" – Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA)

Celem kampanii jest stałe budowanie świadomości społecznej, jak ważną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności i zdrowia konsumentów odgrywa nauka. Ma również na uwadze zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Unijny zasięg kampanii umożliwia konsumentowi łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania, przygotowywania i spożywania żywności. Kampania z 2023r. podejmuje tematykę związaną z suplementami diety, higieną żywności, w tym chorób przenoszonych drogą pokarmową oraz ze znakowaniem żywności, uwzględniając alergeny.

Kampania jest adresowana głównie do osób między 25. a 45. rokiem życia, które nie są specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa żywności i odżywiania, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców. Wyjaśnia rolę EFSA w kształtowaniu europejskiego prawodawstwa, które chroni konsumentów i cały łańcuch żywności. W związku z powyższym Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Krotoszynie przeprowadziła szkolenie dla intendentek placówek oświatowych powiatu krotoszyńskiego pod tytułem „Zasady bezpiecznego przygotowania żywności w placówkach oświatowych w oparciu o wytyczne Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności”

2.9. Profilaktyka zdrowia psychicznego.

W ramach realizacji zasadniczych zamierzeń Stanowiska Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Krotoszynie na rok 2023 prowadzono aktywną i szeroko zakrojoną akcję informacyjno – edukacyjną wśród dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych powiatu krotoszyńskiego oraz ich rodziców (wywiadówki) a także wśród seniorów i ogółu mieszkańców powiatu krotoszyńskiego.

Największą popularnością cieszyły się prelekcje dotyczące hejtu i depresji w szkole prowadzone w ramach interwencji nieprogramowych Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia (pkt. 22 Promocja zdrowia psychicznego). Projekt skierowany jest do uczniów klas 8 szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych powiatu krotoszyńskiego.

2.10. „ Światowy Dzień Zdrowia ” – „ Sadźmy żywność – nie tytoń”

Światowy Dzień Zdrowia 2023 odbył się pod hasłem WHO - „ Sadźmy żywność – nie tytoń”, podczas prelekcji prowadzonych w szkołach skupiono się na ekologicznym aspekcie tego święta. Dodatkowo Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Krotoszynie z racji 75 lat istnienia Światowej Organizacji Zdrowia zorganizowała konkurs „Laurka dla WHO”. Konkurs był skierowany do uczniów klas 1-3 szkół podstawowych powiatu krotoszyńskiego. Wpłynęło ok 80 prac, fotorelacja z tego wydarzenia została upubliczniona w mediach społecznościowych. W działaniach uczestniczyło 167 osób.

III. WSPÓLPRACA NAWIĄZANA PRZEZ PAŃSTWOWĄ INSPEKCJE SANITARNA NA POZIOMIE POWIATOWYM W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWO-ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2023 roku w zakresie działalności oświatowo – zdrowotnej kontynuowano efektywną współpracę z wszystkimi jednostkami organizacyjnymi powiatu krotoszyńskiego.